

Allmänna motioner om inkomstskatter

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet motioner om inkomstskatter. Vid behandlingen hösten 2011 av regeringens budgetförslag för 2012 tog riksdagen även ställning till motioner från oppositionspartierna om sådana skatteförändringar som utgjorde en del av deras alternativa budgetförslag. I detta betänkande behandlar skatteutskottet kvarvarande motionsyrkanden som väckts under den allmänna motionstiden 2011 som gäller frågor med anknytning till inkomstbeskattningen av fysiska personer.

Motionerna innehåller förslag som rör skatteskala och grundavdrag, pensionsförsäkringar, personalvårdsförmåner, hälsofrämjande åtgärder, förmånsvärde för vissa miljöbilar, personaloptioner, kostnadsersättningar från kommunen, gåvor och bidrag till ideella ändamål, plockning av bär, svamp och kottar, HUS-avdrag, fackförenings- och a-kasseavgift, reseavdrag och tjänsteställe, dubbelbeskattningsavtal, personer bosatta utomlands, idrottsutövare och Öresundsavtalet.

Utskottet föreslår att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna det utskottet anför om HUS-avdraget. Det finns skäl att ompröva det tidigare ställningstagandet att HUS-avdrag ska medges för arbeten som har utförts utomlands. I första hand bör frågan utredas. En utredning ska bedöma hur övriga EU-länder hanterar frågan. Utskottet förutsätter att regeringen arbetar skyndsamt.

I övrigt avstyrker utskottet motionerna.

I betänkandet finns 16 reservationer och 3 särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	8
Utskottets överväganden	9
Skatteskala, grundavdrag m.m.	9
Pensionsförsäkringar	13
Personalvårdsförmåner m.m.	15
Hälsofrämjande åtgärder	18
Förmånsvärde för vissa bilar	20
Personaloptioner	23
Kostnadsersättningar från kommunen	24
Gåvor och bidrag till ideella ändamål	25
Bär, svamp och kottar	29
HUS-avdrag	30
Fackföreningsavgift och a-kasseavgift	34
Reseavdrag	36
Dubbelbeskattningsavtal	38
Utomlands bosatta	41
Idrottsutövare	44
Öresundsavtalet	46
Reservationer	49
1. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (S)	49
2. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (MP)	51
3. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (V)	53
4. Pensionsförsäkringar, punkt 2 (SD)	54
5. Förmånsvärde för vissa bilar, punkt 5 (S)	55
6. Förmånsvärde för vissa bilar, punkt 5 (V)	56
7. Kostnadsersättningar från kommunen, punkt 7 (S)	57
8. Bär, svamp och kottar, punkt 9 (SD)	58
9. HUS-avdrag, punkt 10 (M, FP, C, KD)	59
10. Fackföreningsavgift och a-kasseavgift, punkt 11 (S)	60
11. Fackföreningsavgift och a-kasseavgift, punkt 11 (V)	61
12. Reseavdrag, punkt 12 (S, V)	62
13. Reseavdrag, punkt 12 (MP)	62
14. Dubbelbeskattningsavtal, punkt 13 (SD)	63
15. Öresundsavtalet, punkt 16 (S, MP, V)	65
16. Öresundsavtalet, punkt 16 (SD)	66
Särskilda yttranden	68
1. Gåvor och bidrag till ideella ändamål, punkt 8 (V)	68
2. HUS-avdrag, punkt 10 (S)	68
3. HUS-avdrag, punkt 10 (V)	69
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	70
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2011	70

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skatteskala, grundavdrag m.m.

Riksdagen avslår motionerna

- 2011/12:Sk232 av Margareta Cederfelt (M),
 2011/12:Sk235 av Susanne Eberstein och Ingemar Nilsson (båda S),
 2011/12:Sk253 av Kerstin Haglö m.fl. (S),
 2011/12:Sk258 av Caroline Szyber (KD),
 2011/12:Sk259 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2,
 2011/12:Sk283 av Gustav Nilsson (M),
 2011/12:Sk291 av Lars Ohly m.fl. (V),
 2011/12:Sk313 av Hans Hoff och Adnan Dibrani (båda S),
 2011/12:Sk314 av Katarina Köhler (S),
 2011/12:Sk328 av Nina Lundström (FP),
 2011/12:Sk348 av Désirée Pethrus och Penilla Gunther (båda KD) yrkandena 1 och 2,
 2011/12:Sk356 av Tomas Tobé (M) yrkande 3,
 2011/12:Sk361 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkandena 1 och 4,
 2011/12:Sk373 av Lennart Axelsson m.fl. (S),
 2011/12:Sk388 av Isabella Jernbeck m.fl. (M),
 2011/12:Sk389 av Karin Nilsson och Per-Ingvar Johnsson (båda C),
 2011/12:Sk397 av Jörgen Hellman och Peter Johnsson (båda S) yrkandena 2–5,
 2011/12:Sk406 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M),
 2011/12:Sk411 av Sven-Olof Sällström m.fl. (SD),
 2011/12:Sk425 av Carina Herrstedt (SD),
 2011/12:C317 av Caroline Szyber (KD) yrkande 5 och
 2011/12:MI469 av Tina Ehn m.fl. (MP) yrkande 15.

Reservation 1 (S)

Reservation 2 (MP)

Reservation 3 (V)

2. Pensionsförsäkringar

Riksdagen avslår motionerna

- 2011/12:Sk218 av Johan Linander (C),
 2011/12:Sk325 av Lars Elinderson (M),
 2011/12:Sk382 av Tuve Skånberg (KD) och
 2011/12:Sk424 av David Lång och Mikael Jansson (båda SD) yrkande 2.

Reservation 4 (SD)

3. Personalvårdsförmåner m.m.

Riksdagen avslår motionerna

- 2011/12:Sk201 av Caroline Szyber (KD) yrkandena 1 och 2,

2011/12:Sk227 av Anders Sellström (KD),
2011/12:Sk275 av Anders Hansson och Ann-Charlotte Hammar Johansson (båda M),
2011/12:Sk334 av Helena Bouveng (M),
2011/12:Sk335 av Helena Bouveng (M),
2011/12:Sk338 av Åsa Coenraads (M),
2011/12:Sk370 av Lotta Finstorp och Edward Riedl (båda M),
2011/12:Sk372 av Susanna Haby (M),
2011/12:Sk378 av Lars-Axel Nordell (KD),
2011/12:Sk403 av Krister Hammarbergh (M) och
2011/12:MJ415 av Cecilia Widegren (M) yrkande 6.

4. Hälsofrämjande åtgärder

Riksdagen avslår motionerna
2011/12:Sk316 av Anne Marie Brodén och Pia Hallström (båda M) yrkandena 1 och 2,
2011/12:Sk327 av Nina Lundström (FP),
2011/12:Sk364 av Yvonne Andersson (KD) och
2011/12:Sk385 av Cecilia Widegren (M).

5. Förmånsvärde för vissa bilar

Riksdagen avslår motionerna
2011/12:Sk361 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 16 och
2011/12:Sk428 av Siv Holma m.fl. (V) yrkande 3 i denna del.
Reservation 5 (S)
Reservation 6 (V)

6. Personaloptioner

Riksdagen avslår motion
2011/12:Sk270 av Hans Backman m.fl. (FP).

7. Kostnadsersättningar från kommunen

Riksdagen avslår motionerna
2011/12:Sk247 av Jan Ertsborn (FP) och
2011/12:Sk354 av Marie Nordén m.fl. (S).
Reservation 7 (S)

8. Gåvor och bidrag till ideella ändamål

Riksdagen avslår motionerna
2011/12:Sk274 av Göran Montan (M),
2011/12:Sk381 av Mikael Oscarsson och Andreas Carlson (båda KD) och
2011/12:Kr278 av Tina Ehn m.fl. (MP) yrkande 23.

9. Bär, svamp och kottar

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Sk226 av Anders Sellström (KD) och
2011/12:Sk427 av Mikael Jansson och David Lång (båda SD) yrkan-
dena 1 och 2.

Reservation 8 (SD)

10. HUS-avdrag

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet
anför om HUS-avdrag. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Sk216 av Bo Bernhardsson (S) och
avslår motionerna

2011/12:Sk214 av Leif Pettersson (S),

2011/12:Sk219 av Tomas Eneroth m.fl. (S),

2011/12:Sk244 av Eliza Roszkowska Öberg (M),

2011/12:Sk245 av Eliza Roszkowska Öberg (M),

2011/12:Sk250 av Anders Karlsson och Peter Persson (båda S) yrkan-
dena 1–3,

2011/12:Sk257 av Andreas Carlson och Lars-Axel Nordell (båda KD),

2011/12:Sk261 av Anders Flanking och Ola Johansson (båda C),

2011/12:Sk267 av Anna Steele (FP),

2011/12:Sk273 av Hans Backman (FP),

2011/12:Sk278 av Tina Acketoft (FP),

2011/12:Sk281 av Katarina Brännström (M),

2011/12:Sk286 av Caroline Szyber (KD),

2011/12:Sk292 av Jan R Andersson (M),

2011/12:Sk296 av Michael Svensson (M),

2011/12:Sk299 av Irene Oskarsson (KD),

2011/12:Sk321 av Magdalena Andersson (M),

2011/12:Sk323 av Lars Elinderson (M),

2011/12:Sk324 av Lars Elinderson och Ann-Britt Åsebol (båda M),

2011/12:Sk326 av Lars Elinderson (M),

2011/12:Sk329 av Johan Löfstrand m.fl. (S),

2011/12:Sk362 av Emma Carlsson Löfdahl (FP),

2011/12:Sk365 av Walburga Habsburg Douglas och Elisabeth Svan-
tesson (båda M),

2011/12:Sk371 av Lotta Finstorp och Lotta Olsson (båda M),

2011/12:Sk374 av Carina Adolfsson Elgestam m.fl. (S) och

2011/12:Sk415 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson och Thomas
Finnborg (båda M).

Reservation 9 (M, FP, C, KD)

11. Fackföreningsavgift och a-kasseavgift

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Sk236 av Ingemar Nilsson och Susanne Eberstein (båda S),

2011/12:Sk309 av Ann-Christin Ahlberg (S) och

2011/12:Sk397 av Jörgen Hellman och Peter Johnsson (båda S)
yrkande 1.

Reservation 10 (S)

Reservation 11 (V)

12. Reseavdrag

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Sk271 av Hans Backman och Maria Lundqvist-Brömster
(båda FP) yrkandena 1 och 2,

2011/12:Sk272 av Hans Backman (FP),

2011/12:Sk298 av Stina Bergström m.fl. (MP),

2011/12:Sk303 av Matilda Ernkrans och Louise Malmström (båda S),

2011/12:Sk361 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 20 och

2011/12:Sk413 av Edward Riedl och Lotta Finstorp (båda M).

Reservation 12 (S, V)

Reservation 13 (MP)

13. Dubbelbeskattningsavtal

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Sk203 av Arhe Hamednaca (S) och

2011/12:T235 av Tony Wiklander m.fl. (SD) yrkande 2.

Reservation 14 (SD)

14. Utomlands bosatta

Riksdagen avslår motion

2011/12:Sk416 av Hans Wallmark (M).

15. Idrottsutövare

Riksdagen avslår motion

2011/12:Sk351 av Christer Adelsbo (S).

16. Öresundsavtalet

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Sk225 av Christer Akej (M),

2011/12:Sk297 av Maria Ferm och Ulf Holm (båda MP) yrkandena
1 och 2,

2011/12:Sk320 av Ulf Nilsson m.fl. (FP) yrkandena 1 och 2,

2011/12:Sk426 av Carina Herrstedt (SD) och

2011/12:U307 av Leif Jakobsson m.fl. (S) yrkande 3.

Reservation 15 (S, MP, V)

Reservation 16 (SD)

Stockholm den 15 mars 2012

På skatteutskottets vägnar

Henrik von Sydow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik von Sydow (M), Leif Jakobsson (S), Ulf Berg (M), Lena Asplund (M), Christina Oskarsson (S), Fredrik Schulte (M), Hans Olsson (S), Karin Nilsson (C), Anders Karlsson (S), Maria Abrahamsson (M), Mats Pertoft (MP), Lars Gustafsson (KD), Thoralf Alfsson (SD), Peter Persson (S), Patrik Björck (S), Anna Steele (FP) och Emma Wallrup (V).

Redogörelse för ärendet

Riksdagen ställde sig under höstens behandling av statsbudgeten för 2012 bakom inriktningen av skattepolitiken och de förslag till förändringar på skatteområdet som lagts fram i budgetpropositionen. Samtidigt avslogs olika förslag om förändringar på inkomstbeskattningens område som oppositionspartierna lagt fram i sina respektive budgetalternativ (prop.2011/12:1, bet. 2011/12:FiU1, ytr. 2011/12:SkU1y, rskr. 2011/12:32).

I detta betänkande behandlar skatteutskottet kvarvarande motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2011 som tar upp frågor med anknytning till beskattningen av fysiska personer. Flertalet motioner innehåller förslag om tillkännagivande till regeringen om ändringar i eller utredningar kring olika regler i inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. I betänkandet behandlas även flera motioner som rör ändringar i skatteskalen, grundavdrag m.m.

Motionsyrkandena återges i företeckningen över behandlade förslag, se bilaga.

Utskottets överväganden

Skatteskala, grundavdrag m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag om en annan inriktning av skattepolitiken, ändring av skatteskalan, grundavdrag m.m.

Jämför reservationerna 1 (S), 2 (MP) och 3 (V).

Motionerna

I motion 2011/12:Sk361 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkandena 1 och 4 begärs en brett sammansatt parlamentarisk översyn av hela skattesystemet. En översyn bör utgå från principerna om skatt efter bärkraft, främja arbete och tillväxt, likformighet, breda skattebaser och låga skattesatser, stabila hellre än instabila skattebaser, överskådlighet och enkelhet, minimera möjligheter till fusk och skatteundandragande, främja klimat, miljö och långsiktig hållbarhet. Skatt ska betalas efter bärkraft och välfärd fördelas efter behov. Vidare anförs i motionen att den som har högre inkomster ska solidariskt bidra med mer än den som har lägre inkomster, men alla ska få del av välfärden oavsett inkomst. Detta skapar på en gång både en kraftig omfördelning och en omfattande trygghet. En stor del av omfördelningen berör samma individ vid olika tidpunkter i livet. Sverige ska ha en progressiv beskattning, och idéer om s.k. platt skatt ska avvisas.

I motion 2011/12:Sk291 av Lars Ohly m.fl. (V) föreslås att regeringen tillsätter en parlamentarisk utredning för att se över det svenska skattesystemet. Sedan den stora skattereformen för drygt tjugo år sedan har stora förändringar genomförts under åren varför en utvärdering behövs av dagens system. Översynen bör vägledas av principer om enkelhet, neutralitet och likformighet och om skatt efter bärkraft samt främja folkhälsa, en god miljö och klimatomställning.

Nivån på uttaget av statlig inkomstskatt och sloandet av den s.k. värnskatten tas upp i fem motioner: motion 2011/12:Sk232 av Margareta Cederfelt (M), motion 2011/12:Sk258 av Caroline Szyber (KD), motion 2011/12:Sk356 av Tomas Tobé (M) yrkande 3, motion 2011/12:Sk388 av Isabella Jernbeck m.fl. (M) och motion 2011/12:Sk389 av Karin Nilsson och Per-Ingvar Johnsson (båda C).

I motion 2011/12:Sk397 av Jörgen Hellman och Peter Johnsson (båda S) yrkandena 2–5 anförs att jobbskatteavdraget syftar mer till att sänka skatter än till att skapa fler arbetstillfällen. Påståendena om att jobbskatteavdraget ger fler jobb baseras mer på teoretiska modeller än empirisk forskning. Enligt motionärerna leder jobbskatteavdraget till ökade klyftor i samhället eftersom vissa grupper är uteslutna.

I motion 2011/12:Sk259 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2 föreslås en översyn av jobbskatteavdragets effekter på uttaget av föräldrapenning för att säkerställa att skattesystemet inte diskriminerar föräldralediga. På en föräldrapenning som betalas ut görs inget jobbskatteavdrag, och därmed betalar föräldralediga högre skatt än förvärvsarbete.

I motion 2011/12:Sk283 av Gustav Nilsson (M) föreslås en översyn av möjligheterna att ytterligare öka informationsinsatserna för att säkerställa att fler människor får vetskap om jobbskattereformen och dess innebörd. Det finns en stor okunskap om jobbskatteavdraget, och den är särskilt stor bland unga och invandrare.

I motion 2011/12:Sk235 av Susanne Eberstein och Ingemar Nilsson (båda S) krävs en förändrad politik med målet att pension och lön ska beskattas lika. Yrkanden om att pensionärer inte ska betala högre skatt än löntagare vid samma inkomst framförs också i motionerna 2011/12:Sk253 av Kerstin Haglö m.fl. (S), 2011/12:Sk314 av Katarina Köhler (S) och 2011/12:Sk373 av Lennart Axelsson m.fl. (S).

I motion 2011/12:Sk425 av Carina Herrstedt (SD) anförs att pension ska beskattas på samma sätt som lön eftersom pensionen är ett avstätt löneutrymme för tidigare utfört arbete. Det ska löna sig att arbeta, men det måste också löna sig att ha arbetat.

I motion 2011/12:Sk313 av Hans Hoff och Adnan Dibrani (båda S) påtalas behovet av att verka för att den nödvändiga klimatomställningen och den gröna skatteväxlingen inte får fördelningsmässigt negativa effekter. Medan Socialdemokraterna vill se en grön skatteväxling genomför regeringen i stället en blå skatteväxling, där mer ges till dem som har och mer tas från dem som behöver. De grupper som drabbas orimligt hårt av förändrade skatter på miljöområdet bör kompenseras.

I motion 2011/12:Sk328 av Nina Lundström (FP) föreslås införande av en möjlighet att skattefritt spara på individuella kompetenskonton. Syftet är att möjliggöra kompetensutveckling men även göra det möjligt att byta bana senare i livet. De medel som inte använts för kompetensutveckling ska senare kunna tas ut som pension.

I motion 2011/12:Sk348 av Désirée Pethrus och Penilla Gunther (båda KD) yrkandena 1 och 2 föreslås införande av ett system med personliga kompetenskonton för löntagare och företagare.

I motion 2011/12:C317 av Caroline Szyber (KD) yrkande 5 föreslås en utredning för att se över ett införande av avdragsgillt bosparande för unga.

I motion 2011/12:Sk406 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) begärs en översyn av skattereglerna för försvarsanställda svenskar på internationella uppdrag. Det nya yrkesförsvaret ställer krav på den anställde att ställa upp på utlandstjänst. Försvarsanställda i utlandstjänst får inkomstillägg, men endast utlandstraktamentet är skattebefriat. Soldaterna betalar fortfarande kommunalskatt på sina inkomster, trots att de kan vara utlandsstationerade under en längre tid.

I motion 2011/12:Sk411 av Sven-Olof Sällström m.fl. (SD) begärs en utredning om möjligheterna att införa ett system för frivillig sambeskattning som endast ska gälla äkta makar. Dagens system med särbeskattning är djupt orättvist. Par med lika stor sammanlagd bruttoinkomst kan beskattas olika beroende på hur sammansättningen av inkomsten ser ut mellan de två makarna. Hela 1,2 miljoner hushåll skulle få en skattelättnad med ett frivilligt sambeskattningssystem.

I motion 2011/12:MJ469 av Tina Ehn m.fl. (MP) yrkande 15 anförs att man på landsbygden ofta måste kombinera olika arbeten, säsongsföretagande, vanliga småföretag och olika anställningar för att skapa sin försörjning. Ett gammalt krav är därför att införa en kvittningsrätt mellan olika inkomster. För att komma till rätta med dessa problem begär motionärerna en utredning om skatteförändringar för landsbygdsboende avseende ett skatteutjämningsystem som är individknutet.

Utskottets ställningstagande

Frågor om utformningen av skatteskalen m.m. behandlades senast i budgetärendet för 2012 (bet. 2010/11:FiU1, yttr. 2010/11:SkU1y). Riksdagen godkände regeringens inriktning av skattepolitiken och avslög Socialdemokraternas, Miljöpartiets, Sverigedemokraternas och Vänsterpartiets förslag. Riksdagen ställde sig vidare bakom de förändringar på skatteområdet som lades fram i budgetpropositionen för 2012. Samtidigt avslögs olika förslag om förändringar på inkomstbeskattningens område som oppositionspartierna lagt fram i sina budgetalternativ.

Den politik som riksdagen ställt sig bakom gör det mer lönsamt att arbeta, enklare och billigare att anställa och mer attraktivt att starta och driva företag. Med fler människor i arbete skapas förutsättningar för att finansieringen av välfärden säkras långsiktigt. Att få fler i arbete är därför av stor betydelse för att även bl.a. sjukskrivna, arbetslösa och pensionärer ska kunna garanteras en god ekonomisk situation. Skattepolitiken bör därför även i fortsättningen vara inriktad på att ytterligare förbättra villkoren för arbete och företagande och på att värna och utveckla välfärden.

Den enskilt största satsningen för att öka arbetsutbudet och sysselsättningen är skattereduktionen för förvärvsinkomster, det s.k. jobbskatteavdraget som genomförts i fyra steg fr.o.m. den 1 januari 2007. Avdraget infördes med syftet att sänka trösklarna vid inträde på arbetsmarknaden för låg- och medelinkomsttagare, men också att sänka marginalskatterna för dem som redan förvärvsarbetar och som i annat fall snabbt skulle få en marginalskatt som minst motsvarar den kommunala skattesatsen. Skattereduktionen är utformad så att den disponibla inkomsten procentuellt ökar mest för låg- och medelinkomsttagare. Ytterligare en fördel med jobbskatteavdraget som bör lyftas fram är att individernas självbestämmande över den egna inkomsten ökar och att fler kan försörja sig på sin lön. Jobbskatteavdraget har varit ett verkningsfullt medel i regeringens arbete för ett

minskat utanförskap och en varaktigt ökad sysselsättning samt för att göra det mer attraktivt med företagande, vilket bl.a. framgår av Riksrevisionens granskning som redovisas i rapporten RiR 2009:20. För att säkerställa att reformen får så stort genomslag som möjligt är det dock angeläget att allmänheten får ökad kännedom om jobbskatteavdraget. En ytterligare förstärkning av avdraget skulle öka antalet arbetade timmar genom såväl ytterligare sänkta trösklar för inträde på arbetsmarknaden som fler arbetade timmar för dem som redan finns på arbetsmarknaden. En sådan förstärkning skulle dock kräva ett reformutrymme som i dag inte finns. Utskottet delar därför regeringens bedömning att en ytterligare förstärkning bör ske först när det ekonomiska läget så tillåter.

Regeringens politik syftar också till att Sverige ska vara ett bra och tryggt land att åldras i. Som ett led i att förbättra välfärden för ålderspensionärer har skatten sänkts i tre omgångar, senast den 1 januari 2011, genom att grundavdraget höjts. Detta innebär en förbättrad ekonomisk situation för pensionärerna, inte minst för dem med låga pensioner. Det ska även nämnas att jobbskatteavdraget är extra stort för dem som vid beskattningens ingång har fyllt 65 år och har arbetsinkomster. Det finns dock skäl att gå vidare i ambitionen att ytterligare förbättra de ekonomiska villkoren för denna grupp. Utskottet ser därför positivt på att regeringen avser att under 2013 eller 2014 återkomma med förslag om ytterligare skattelättnader för denna grupp under förutsättning att det råder balans i de offentliga finanserna.

Utskottet instämmer således i regeringens bedömning att de tänkta reformerna bör genomföras först när det uppstår ett varaktigt reformutrymme och under förutsättning att andra viktiga reformer inom prioriterade välfärdsområden kan säkras. Motionsförslag om bl.a. en avtrappning av jobbskatteavdraget och skärpt progressivitet i skatteskalen avvisas. Marginalskattehöjningar inverkar negativt på arbetsviljan och motverkar den utveckling som enligt utskottets mening är önskvärd och nödvändig om Sverige ska klara att upprätthålla en rättvis, generös och offentligt finansierad välfärd.

Med detta avstyrker utskottet motionerna Sk235, Sk253, Sk259, Sk283, Sk291, Sk313, Sk314, Sk361 yrkandena 1 och 4, Sk373, Sk397 yrkandena 2–5 och Sk425.

Motionsyrkanden om ett borttagande av den s.k. värnskatten avsågs av utskottet senast förra våren. Utskottet var inte berett att avskaffa värnskatten i det korta perspektivet utan vidhöll inställningen från tidigare år att det är mer angeläget att ytterligare höja gränsen för uttag av statlig inkomstskatt. I detta sammanhang vill utskottet påminna om att förutom jobbskatteavdraget, som innebär en stor skattelättnad för breda yrkesgrupper, har även andra skatter för hushållen slopats eller sänkts. Vidare har skattelättnader för HUS-arbeten införts. Den utformning av inkomstbeskattningen som riksdagen ställt sig bakom bör kvarstå. Utskottet avstyrker således även motionerna Sk232, Sk258, Sk356 yrkande 3, Sk388 och Sk389.

När det gäller förslaget om en översyn av skattelagstiftningen för försvarsanställda svenskar på internationellt uppdrag vill utskottet erinra om att sedan den 1 januari 2006 gäller samma beskattningsregler för alla som stationeras utomlands av en statlig myndighet. Utskottet har vid flera tidigare tillfällen ställt sig avvisande till att överväga några särregler för just Försvarsmaktens anställda. Utskottet har inte ändrat uppfattning och avstyrker därmed motion Sk406.

I betänkande 2005/06:SkU16 konstaterades att det trots betydande ansträngningar inte har varit möjligt att konstruera ett tillfredsställande system för kompetenssparande som fått brett stöd hos arbetsmarknadens parter. Inget har framkommit som tyder på att det skulle vara lättare i dag. Även för ett avdragsgillt bosparande för unga skulle det vara svårt att finna ett tillfredsställande system. Vidare har möjligheten till eget sparande ökat i och med införandet av jobbskatteavdraget. Följaktligen bör motionerna Sk328, Sk348 och C317 yrkande 5 avslås av riksdagen.

Sambeskattnings mellan makar slopades i och med skattereformen 1971. Tanken var att lika inkomst skulle beskattas på samma sätt och med samma skattesats oberoende av den skattskyldiges civilstånd. I och med slopandet av förmögenhetsskatten och den därtill knutna gamla begränsningsregeln utmönstrades de sista resterna av sambeskattnings i det svenska skattesystemet. Utskottet finner inte skäl att ställa sig bakom ett förslag om återinförande av en sambeskattnings och avstyrker därmed motion Sk411.

Utskottet vill erinra om de regler som redan finns för att underlätta för nyföretagande och för att ge positiva effekter på företagande och risktagande hos enskilda näringsidkare. Enligt utskottets mening torde den kvittningsmöjlighet under fem år efter nystart av ett företag som redan finns till viss del motsvara motionärernas önskemål. Utskottet anser att nuvarande regler inte bör ändras och avstyrker motion MJ469 yrkande 15.

Pensionsförsäkringar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om översyn av skattereglerna på pensionssparande och en utvidgning av förmånstagarbegränsningen till pensionsförsäkringar.

Jämför reservation 4 (SD).

Bakgrund

Pensionssparande har sedan länge beskattats enligt särskilda regler och då varit föremål för en något lägre beskattning än vanlig kapitalavkastning. Vidare lämnas under vissa förutsättningar avdrag för erlagda premier till en pensionsförsäkring eller en avsättning för framtida pensionskostnader samtidigt som en förmån av tjänstepension är skattefri. Reglerna innebär

att beskattningen av en inkomst av förvärvsverksamhet som utgörs av pensionsförmåner – oavsett om sparandet sker privat eller av arbetsgivaren som tjänstepension – skjuts upp till dess att pensionen betalas ut. Denna uppskjutna beskattning ger upphov till en skattekredit som återbetalas först genom att den framtida pensionen beskattas. Som ett led i finansieringen av sloandet av förmögenhetsskatten begränsades fr.o.m. inkomståret 2008 möjligheten att göra avdrag för privat pensionssparande till maximalt 12 000 kronor per år.

De kvalitativa villkoren för en pensionsförsäkring finns i 58 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. Där föreskrivs bl.a. vilka typer av förmåner som får avses med försäkringen och att sparandet ska vara bundet. För att en försäkring ska vara en pensionsförsäkring ska en rad kvalitativa villkor vara uppfyllda. Skälet till att de kvalitativa villkoren ställts upp är i första hand att garantera att sparandet har ett pensioneringssyfte, dvs. verkligen är avsett som ett sparande för att trygga försörjningen i ett senare skede i livet. Reglerna är konstruerade så att det finns en symmetri mellan avdraget och skattefriheten för förmånen och skatteplikten för pensionen.

Av bestämmelserna i 58 kap. 13 § IL framgår att efterlevandeförmåner enligt en pensionsförsäkring endast får betalas ut till den försäkrades make eller sambo, den försäkrades barn och barn till den försäkrades make eller sambo. Avlider den försäkrade innan pensionen hunnit slutbetalas och det inte finns någon förmånstagare tillfaller överskottet försäkringskollektivet.

Förmånstagarretsen till pensionssparkonton (IPS) är densamma (58 kap. 27 § IL). Om innehavaren avlider och det inte finns någon förmånstagarare ärvs behållningen på kontot enligt vanliga regler, dvs. även barnbarn kan ärva.

Skillnaden mellan de två sparformerna uppkommer således om det vid spararens död inte finns någon förmånstagarare. I ett sådant fall upphör IPS-avtalet att gälla och hela sparbeloppet efter det att inkomstskatt har betalats ingår i kvarlåtenskapen på samma sätt som övriga tillgångar efter den avlidne. Har sparandet däremot skett i en pensionsförsäkring tillfaller sparbeloppet försäkringskollektivet. Det är en följd av att det i det ena fallet är fråga om ett sparande som gäller inlåning och fondpapper och i det andra om en försäkring som innefattar en riskspridning.

Motionerna

I motion 2011/12:Sk325 av Lars Elinderson (M) föreslås att en översyn av reglerna för skatt på pensionssparande m.m. bör göras. Särskilda regler för pensionssparande bör utformas inom ramen för kapitalbeskattningen – i stället för inkomstbeskattningen.

I motion 2011/12:Sk218 av Johan Linander (C) föreslås att begränsningarna i fråga om förmånstagarare till pensionsförsäkringar tas bort.

Även i motion 2011/12:Sk382 av Tuve Skånberg (KD) föreslås att begränsningar för förmånstagare till pensionsförsäkringar tas bort.

I motion 2011/12:Sk424 av David Lång och Mikael Jansson (båda SD) yrkande 2 föreslås att en förmånstagare till en pensionsförsäkring i regel ska vara samma som den som är arvsberättigad till förmögenhet och annan kvarlåtenskap.

Utskottets ställningstagande

Frågan om ändring i avdragsrätt för pensionssparande har tidigare behandlats av utskottet i betänkande 2009/10:SkU3. Utskottet uttalade i betänkandet att i den mån pensionssparande i framtiden ska stimuleras borde det enligt utskottets mening ske på annat sätt än genom skatteuppskov. Ett sådant synsätt ligger också i linje med de riktlinjer för skattepolitiken som riksdagen har antagit och som bl.a. innebär att man på sikt bör undvika olika inslag av uppskjuten beskattning. Utskottet finner inte skäl att ställa sig bakom ett tillkännagivande till regeringen om en översyn av reglerna på det sätt som föreslås i motion Sk325. Motionen avstyrks därför.

Förslag om en utvidgning av den personkrets som kan vara förmånstagare till en pensionsförsäkring har vid ett flertal tillfällen avstyrkts av utskottet, senast våren 2011. Utskottet vidhåller att utgångspunkten vid bestämning av förmånskretsen till pensionsförsäkringar i första hand bör vara att pensionen ska tillfalla den försäkrade och i andra hand den krets av personer som för sin försörjning kan vara beroende av den försäkrade. Utskottet avstyrker därmed motionerna Sk218, Sk382 och Sk424 yrkande 2.

Personalvårdsförmåner m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om olika former av utvidgning av det skattefria området för personalvårdsförmåner.

Gällande bestämmelser

Personalvårdsförmåner, allmänt

Huvudregeln är att alla förmåner som erhållits på grund av tjänst är skattepliktiga, om det inte är särskilt reglerat att den är skattefri. Förmånen värderas normalt till marknadsvärdet. I vissa fall görs värderingen schablonmässigt.

Personalvårdsförmåner ska inte tas upp som intäkt. Med personalvårdsförmåner avses enligt 11 kap. 11 och 12 §§ IL förmåner av mindre värde som riktar sig till hela personalen och som inte är en direkt ersättning för

utfört arbete utan består av enklare åtgärder för att skapa trivsel i arbetet eller liknande eller lämnas på grund av sedvänja inom det yrke eller den verksamhet som det är fråga om. Som skattefria personalvårdsförmåner räknas kaffe, förfriskningar och annan enklare förtäring i samband med arbetet och som inte kan anses som måltid samt möjlighet till enklare slag av motion och annan friskvård.

Utgifter för personalkostnader är avdragsgilla för arbetsgivare. Detta gäller oavsett om kostnaderna avser en skattepliktig förmån eller inte för den anställde. Om en förmån blir skattepliktig för mottagaren räknas den som lön, vilket innebär att arbetsgivaren ska ombesörja skatteavdrag och betala in arbetsgivaravgifter på beloppet.

Enklare slag av motion och annan friskvård

Exempel på skattefri motion är gymnastik, styrketräning, spinning, bowling, racketsporter som bordtennis, tennis, badminton och squash samt lagsporter som volleyboll, fotboll, handboll och bandy. Sporter som kräver dyrare redskap eller kringutrustning, t.ex. golf, segling, ridning och utförsåkning, räknas enligt Skatteverkets rekommendationer inte hit. Förmåner som avser dessa sporter blir således skattepliktiga om arbetsgivaren bekostar utövande eller utrustning.

Även sådana friskvårdsaktiviteter som taiji, qigong, kostrådgivning och information om stresshantering kan vara skattefria. Arbetsgivaren har även möjlighet att erbjuda sina anställda massage som skattefri förmån.

Det finns ingen fastställd beloppsgräns för hur mycket en skattefri motions- eller friskvårdsförmån högst får kosta. Enligt en dom från Regeringsrätten den 12 juli 2001 (mål nr 5762-1998) kan ett årskort till en gymanläggning vara en sådan skattefri personalvårdsförmån av mindre värde som är undantagen från skatteplikt. Ett årskort till gängse pris på orten är normalt skattefritt.

Genom en lagändring hösten 2003 (prop. 2002/03:123, bet. 2003/04:SkU3) förenklades reglerna genom slopadet av villkoren att motionen eller friskvården ska utövas inom särskilda anläggningar eller enligt abonnemang som tecknats av arbetsgivaren och betalas direkt av denna till anläggningens innehavare. Av förenklingsskäl slopades även kraven på att förmånen ska vara av kollektiv natur eller i ringa omfattning utövas av den anställde. Efter lagändringen blir det avgörande för skattefriheten i huvudsak att motionen eller friskvården riktar sig till hela personalen, är av mindre värde och av enklare slag samt att förmånen inte får bytas mot kontant ersättning.

Motionerna

I motion 2011/12:Sk201 av Caroline Szyber (KD) yrkandena 1 och 2 föreslås en översyn av möjligheterna för arbetsgivare att tillhandahålla tjänstecyklar till sina medarbetare. Vidare föreslås att man ser över reglerna kring friskvårdsreformer så att cykel inte likställs med ”andra dyrare träningsredskap”.

I motion 2011/12:Sk227 av Anders Sellström (KD) anförs att regeringen skyndsamt borde medverka till att en förändring kommer till stånd så att även utförsäkring inkluderas i begreppet skattefri friskvård.

I motion 2011/12:Sk275 av Anders Hansson och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (båda M) föreslås att samtliga sporter som innehåller fysisk aktivitet och främjar både fysisk och psykisk hälsa bör omfattas av samma skattesubvention. Utövaren står själv för utrustningen, men möjligheten att skattesubventionera aktiviteter som exempelvis golf, som blivit en folksport, eller ridning, segling och skidåkning bör finnas för den arbetsgivare som har utövare av dessa sporter bland sina anställda. En summa bör fastställas som varje anställd får använda för friskvård som är helt och hållet valfri.

I motion 2011/12:Sk335 av Helena Bouveng (M) anförs att det inte råder någon tvekan om att golf ger de motionseffekter och den stressreducering som motionsbidraget eftersträvar. Avdragsrätten borde därför omfatta även denna sport.

I motion 2011/12:Sk334 av Helena Bouveng (M) och i motion 2011/12:Sk338 av Åsa Coenraads (M) föreslås att ridsporten inkluderas i avdragsrätten för friskvård. Även i motion 2011/12:Sk370 av Lotta Finstorp och Edward Riedl (båda M) föreslås att ridsporten jämställs med andra former av friskvård och motion och medges avdrag.

I motion 2011/12:Sk372 av Susanna Haby (M) och motion 2011/12: MJ415 av Cecilia Widegren (M) yrkande 6 föreslås att både golf och ridning jämställs med andra former av friskvård så att friskvårdsbidrag kan ges till den anställde. Även i motion 2011/12:Sk378 av Lars-Axel Nordell (KD) föreslås att man ser över gränsdragningen av vilken motionsaktivitet arbetsgivaren skattefritt kan erbjuda sin personal och även möjligheten för en mer flexibel tolkning av regelverket så att även vanliga sporter som ridning och golf faller innanför ramarna för avdragsgill friskvård.

I motion 2011/12:Sk403 av Krister Hammarbergh (M) föreslås att regeringen ser över reglerna för friskvårdsavdrag. En beloppsgräns bör införas för hur mycket en skattefri motions- eller friskvårdsförmån högst får kosta, och den anställde bör inom denna ram själv få välja vilken typ av motionsform han eller hon vill ägna sig åt.

Utskottets ställningstagande

Avgörande för om motion eller annan form av friskvård ska vara skattefri är att förmånen riktar sig till hela personalen, att den är av mindre värde och att den inte får bytas mot kontant ersättning. När det gäller motionsutövning har gränsen för skattefrihet bestämts till att det ska vara fråga om enklare motionsidrott som kan utövas av i stort sett var och en.

Utskottet anser att det är av vikt att inkomstbeskattningen av löner och förmåner hålls likformig och neutral och att avdrag för kostnader som inte har med kostnadernas förvärvande att göra i möjligaste mån undviks. Detta bör vara vägledande när det gäller olika personalvårdsförmåner. Mot denna bakgrund anser utskottet att riksdagen inte bör ta något initiativ till ändrade regler eller principer på detta område. Frågan om vilka sporter eller friskvårdsaktiviteter som uppfyller de krav på skattefrihet som riksdagen tidigare ställt sig bakom (prop. 2002/03:123, bet. 2003/04:SkU3) är ytterst en fråga för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna att bedöma.

Utskottet har tidigare uttalat sig i fråga om att skapa ett skatteundantag som syftar till att cyklar ska kunna erhållas som en skattefri löneförmån. Ett sådant undantag skulle leda till gränsdragnings- och kontrollproblem. Vidare skulle det kunna kritiseras från fördelningspolitisk synpunkt eftersom det är en levnadskostnad som skattesubventioneras. Det kan också i sammanhanget nämnas att regeringen den 9 september 2010 tillsatte en särskild utredning som har till uppgift att se över de regler som påverkar förutsättningarna för att cykla. Översynen ska syfta till att öka cykeltrafiken och göra den säkrare. I första hand ska utredaren se över de bestämmelser som reglerar planering och utformning av trafikmiljön samt trafikreglerna för cykeltrafik. Uppdraget kan dock om utredaren finner det relevant även omfatta andra regler och förutsättningar som är viktiga i detta sammanhang. Uppdraget har förlängts och ska redovisas den 31 oktober 2012.

Det ovan sagda innebär att utskottet avstyrker samtliga motioner som behandlats i detta avsnitt.

Hälsofrämjande åtgärder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en mer allmän avdragsrätt för friskvård och andra hälsofrämjande åtgärder.

Gällande bestämmelser

Med hälso- och sjukvård avses i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), förkortad HSL, åtgärder för att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador. Begreppet hälso- och sjukvård är enligt förarbetena till HSL begränsat till att omfatta sådana vårdbehov som bedöms kräva insatser av medicinskt utbildad personal eller sådan personal i samarbete med annan personal. Exempel på verksamhet som inte kan anses som hälso- och sjukvård är bl.a. alternativmedicinska metoder, enskilt verkssamma terapeuter, optiker utan legitimation, dietister, fotvårdsspecialister och annan liknande personal (prop. 1995/96:176 s. 62–63).

I skattesammanhang skiljer man mellan offentligt och icke-offentligt finansierad hälso- och sjukvård.

Reglerna innebär att anställda i allmänhet ska beskattas för ersättningar från arbetsgivaren för patientavgifter som tagits ut inom den offentligt finansierade hälso- och sjukvården. Arbetsgivaren har rätt till avdrag för kostnaderna.

En anställds förmån av fri hälso- och sjukvård som inte är offentligt finansierad är skattefri (11 kap. 18 § IL). Arbetsgivaren får i normalfallet inte avdrag för kostnaderna. Den icke-offentligt finansierade vården är av begränsad omfattning eftersom flertalet privatpraktiserande läkare och sjukgymnaster omfattas av det offentliga finansieringssystemet.

Förmån av fri företagshälsovård är skattefri för den anställde, och arbetsgivarens kostnader för företagshälsovården är avdragsgilla.

Någon allmän avdragsrätt för olika former av levnadskostnader, t.ex. för hälso- och sjukvård, friskvård, motion etc., finns inte.

Motionerna

I motion 2011/12:Sk316 av Anne Marie Brodén och Pia Hallström (båda M) yrkandena 1 och 2 föreslås att regeringen ser över möjligheterna att införa ett skatteavdrag för välbeprövade alternativa metoder som tillsammans med traditionell sjukvård kan användas i hälsoförebyggande syfte (ett s.k. BOT-avdrag). Vidare bör man se över möjligheten till en försöksverksamhet med ett s.k. BOT-avdrag i ett eller flera län.

Även i motion 2011/12:Sk364 av Yvonne Andersson (KD) föreslås att förutsättningarna för ett s.k. BOT-avdrag utreds. Ett skatteavdrag för den enskilde för kostnader för behandlingar som är hälsoförebyggande och hälsofrämjande för både kropp och själ, skulle kunna förbättra välbefinnandet och minska ohälsan.

I motion 2011/12:Sk327 av Nina Lundström (FP) begärs att det ska tillsättas en utredning för att se över lagstiftningen i syfte att införa avdragsrätt för folkhälsoaktiviteter och folkhälsoinsatser.

I motion 2011/12:Sk385 av Cecilia Widegren (M) betonas det angelägna i att regeringen ser över möjligheterna att utveckla och sprida friskvårdsarbetet bredare och inte minst inkludera dem som inte har en

arbetsgivare – studenter, de med sjuk- och aktivitetsersättning, pensionärer m.fl. Ett individuellt friskvårdsavdrag om 2 000 kronor per år, utan dagens undantag, bör införas.

Utskottets ställningstagande

På förslag av utskottet avlog riksdagen förra året motioner med liknande innehåll som de nu aktuella. Utskottet uttalade att en grundläggande princip i skattesystemet är att avdrag inte medges för olika former av privata levnadskostnader, och att motionärernas förslag om en mer allmän avdragsrätt för kostnader för friskvård och andra hälsofrämjande åtgärder skulle innebära ett avsteg från denna princip. Utskottet vidhåller detta ställningstagande och avstyrker de aktuella motionsyrkandena.

Förmånsvärde för vissa bilar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ändringar i det nuvarande systemet med nedsatta förmånsvärden för vissa miljöbilar.

Jämför reservationerna 5 (S) och 6 (V).

Bakgrund

Bilförmån

Bilförmån uppkommer när en skattskyldig för privat bruk i mer än ringa omfattning använder en bil som han eller hon får disponera på grund av anställning eller uppdrag. Bilförmån är det även i de fall arbetsgivaren tillhandahåller en s.k. leasingbil eller då en skattskyldig på grund av anställning, uppdragsförhållande, medlemskap i förening eller liknande kunnat få ett förmånligt hyresavtal. Med ringa omfattning avses att bilen används vid högst tio tillfällen per år med en sammanlagd körsträcka på högst 100 mil.

Värdering av bilförmån

Värdet av fri och delvis fri bil exklusive drivmedel beräknas utifrån en schablon. Bestämmelserna om värdering av bilförmån finns i 61 kap. 5–11 §§ och 18–19 b §§ IL. Schablonen, som ska motsvara samtliga kostnader utom drivmedlet, bygger på en uppskattad privat körsträcka om 1 600 mil per år. Inriktningen är alltså att tjänstebilsinnehavaren själv betalar allt drivmedel och därmed får ett incitament att köra mindre privat.

I underlaget för beräkning av värdet av bilförmånen ingår det fastställda prisbasbeloppet för året, statslåneräntan vid utgången av november månad andra året före taxeringsåret, bilmodellens nybilspris (fastställs av Skatteverket) och anskaffningskostnaden för eventuell extrautrustning (dvs. sådan utrustning som inte ingår i nybilspriset).

Särskilda regler för värdering av bilförmån för ”miljöbilar”

Särskilda regler gäller vid värdering av bilförmån om förmånen avser en bil som är utrustad med teknik för drift med elektricitet eller med mer miljöanpassade drivmedel än bensin eller dieselolja. Reglerna återfinns i 61 kap. 8 a § inkomstskattelagen (1999:1229). Eftersom en sådan bil har ett nybilspris som är högre än nybilspriset för närmast jämförbara bil som bygger på konventionell teknik, justeras förmånsvärdet ned till en nivå som motsvarar förmånsvärdet för den jämförbara bilen. Reglerna infördes bl.a. för att underlätta introduktionen av miljöbilar på bilmaknaden och på så sätt skapa bättre förutsättningar för att miljöprestandan hos beståndet av förmånsbilar skulle öka (prop. 1999/2000:6, bet. 1999/00:SkU7).

De särskilda reglerna består av två delar där den första delen är en permanent nedsättning. Det innebär att förmånsvärdet för en bil som helt eller delvis är utrustad med teknik för drift med elektricitet eller med mer miljöanpassade drivmedel än bensin eller dieselolja sätts ned till en nivå som motsvarar förmånsvärdet för en jämförbar bensin- eller dieseldriven bil.

Den andra delen består av tidsbegränsade regler som infördes första gången den 1 januari 2002 med möjlighet till ytterligare nedsättning av förmånsvärdet för vissa typer av miljöanpassade förmånsbilar. Denna möjlighet har successivt förlängts och gällde t.o.m. 31 december 2011. Syftet med nedsättningen var att ytterligare underlätta introduktionen av miljöanpassade bilar och få beståndet av dessa fordon att öka. Reglerna innebär att förmånsvärdet för bilar som är utrustade med teknik för drift med elektricitet eller med annan gas än gasol sätts ned till ett värde som motsvarar 60 procent av förmånsvärdet för närmast jämförbara konventionella bil, dock maximalt 16 000 kronor per år. För bilar som är utrustade med teknik för drift med alkohol görs motsvarande nedsättning till 80 procent av förmånsvärdet för närmast jämförbara konventionella bil, dock maximalt 8 000 kronor per år (prop. 2005/06:1, bet. 2005/06:FiU1).

Motionerna

I motion 2011/12:Sk361 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 16 föreslås att fordon med låga utsläpp ska gynnas och fordon med höga utsläpp ska betala mer, t.ex. genom ett förmånsvärdesystem som främjar energieffektiva bilar oavsett bränsle. För att etanolförsäljningen inte helt ska ta stopp i Sverige bör skattebefrielsen för etanol finnas kvar. Motionärerna vill behålla det tidigare systemet för den tidsbegränsade nedsättningen av förmånsvärdet där även etanolbilar ingick.

I motion 2011/12:Sk428 av Siv Holma m.fl. (V) yrkande 3 delvis föreslås att förmånssystemet ska ändras så att det baseras på bilarnas miljöpåverkan, dvs. ett koldioxidbaserat förmånsskattesystem som kopplar bilarnas koldioxidutsläpp till förmånsvärdet. Regeringen bör genomföra de åtgärder som lyfts fram för att skapa miljövänligare fordon.

Utskottets ställningstagande

Frågan om nedsatt förmånsvärde för etanolbilar behandlades senast i utskottets yttrande till finansutskottet (bet. 2011/12:FiU1, yttr. 2011/12:SkU1y). Utskottet tillstyrkte regeringens förslag om att förlänga den tidsbegränsade nedsättningen av förmånsvärdet för bilar som är utrustade med teknik för drift med elektricitet och annan gas än gasol. Regeringen uttalade i propositionen (prop. 2011/12:1) som låg till grund för den nya förlängningen att det huvudsakliga syftet med dessa särskilda regler var att underlätta introduktionen av miljöanpassade bilar på marknaden och på så sätt skapa bättre förutsättningar för att miljöprestandan hos beståndet av förmånsbilar ska öka. I propositionen angavs vidare att under de senaste tio åren har andelen miljöbilar ökat kraftigt. Denna ökning visar att nedsättningen av förmånsvärdet har haft de effekter som eftersträvats. Dock görs bedömningen att det alltjämt finns behov av sådan stimulans varför en förlängning av den tidsbegränsade nedsättningen föreslogs. Etanol- och elhybridbilar skulle dock inte omfattas av den föreslagna förlängningen eftersom priset för dessa bilar numera i stort sett motsvarar priset för en likvärdig bensin- eller dieseldriven bil. Infrastrukturen när det gäller distributionen av E85 är också väl utvecklad. Det ursprungliga syftet med en tidsbegränsad nedsättning för dessa bilar är uppfyllt, och det angavs att det saknades skäl för att ytterligare förlänga denna för dessa bilar. Etanolbilar kommer dock även i fortsättningen omfattas av den permanenta nedsättningen.

Skatteutskottet tillstyrkte i sitt yttrande till finansutskottet (yttr. 2011/12:SkU1y) regeringens förslag om att förlänga den tidsbegränsade nedsättningen av förmånsvärdet för bilar som är utrustade med teknik för drift med elektricitet som tillförs genom laddning från yttre energikälla (s.k. laddhybrider) och annan gas än gasol.

Utskottet anser att de nuvarande reglerna har en rimlig utformning och är inte berett att föreslå några ändringar. Med detta avstyrker utskottet motionerna Sk361 yrkande 16 och Sk428 yrkande 3 delvis.

Personaloptioner

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om en översyn av beskattningen av personaloptioner.

Gällande bestämmelser

Reglerna om beskattning av förmån från personaloptioner återfinns i 10 kap. 11 § IL. Om en anställd på grund av sin tjänst förvärvar värdepapper på förmånliga villkor från sin arbetsgivare, ska den anställde beskattas för denna förmån i inkomstslaget tjänst det beskattningsår förvärvet sker (10 kap. 11 § första stycket IL). Om det som förvärvas inte är ett värdepapper utan en rätt att i framtiden förvärva ett värdepapper till ett i förväg bestämt pris eller i övrigt på förmånliga villkor (*personaloption*), tas förmånen upp som intäkt det beskattningsår då rätten utnyttjas eller överläts (10 kap. 11 § andra stycket IL).

Personaloptioner är inte ett värdepapper utan ger endast en rätt att i framtiden förvärva ett värdepapper. Personaloptionen erhålls vanligtvis utan ersättning från arbetsgivaren eller uppdragsgivaren och har villkor som är mycket fast knutna till anställningen. Den kan vanligtvis inte överlåtas. I jämförelse med andra optionsprogram har personaloptionen en lång löptid (upp till tio år).

Beskattningen sker det beskattningsår då optionen utnyttjas till förvärv av underliggande värdepapper. Den anställde beskattas för förmånen i inkomstslaget tjänst. Förmånen utgörs av skillnaden mellan det pris som den anställde betalat för de underliggande värdepapperna vid utnyttjandet av optionen och marknadsvärdet på de förvärvade värdepapperna.

Motionen

I motion 2011/12:Sk270 av Hans Backman m.fl. (FP) anförs att en översyn av beskattningen av personaloptioner behöver göras. För nya och växande, kunskapsintensiva företag kan det vara svårt att bära höga lönekostnader. Personaloptioner är då ett sätt att attrahera kompetens som är med och delar risken och vinsten när man lyckas. Beskattningen av personaloptioner behöver därför sänkas. En sådan reform är en pusselbit i arbetet med att skapa ett mer gynnsamt klimat för entreprenörskap i Sverige.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare vid ett flertal tillfällen behandlat frågan om beskattning av personaloptioner men inte funnit skäl att göra något tillkännagivande till regeringen i dessa frågor. Utskottet har bl.a. uttalat att beskattning av personalförmåner i inkomstslaget tjänst motiveras av den

starka kopplingen mellan förmånen och tjänsten (bet. 2008/09:SkU23). När det gäller motionsförslag om beskattning av personaloptioner i inkomstslaget kapital har även dessa avslagits (bet. 2009/10:SkU27). I betänkande 2010/11:SkU22 behandlades ett yrkande om en översyn av beskattningen av personaloptioner i fåmansföretag. Utskottet uttalade då att ytterligare förbättringar och förenklingar för fåmansföretagen kommer att tas upp i Företagsskatteutredningen, och utskottet fann därför inte skäl att göra något tillkännagivande till regeringen i dessa frågor.

Utskottet anser inte att lön i form av sådana rättigheter (personaloptioner) ska beskattas efter förmånligare regler än de som gäller för andra löneförmåner. Det är bara inom vissa delar av arbetsmarknaden som den här typen av löneförmåner kan erhållas, och det skulle enligt utskottets mening skapa en orimlig situation om vissa grupper på detta sätt fick en förmånligare beskattning än andra grupper. Med detta avstyrker utskottet motionen.

Kostnadsersättningar från kommunen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om särskilda undantagsregler när det gäller möjligheten till avdrag för s.k. övriga utgifter.

Jämför reservation 7 (S).

Gällande bestämmelser

Enligt 12 kap. 1 § IL ska utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster dras av som kostnad. I 12 kap. 2 § IL anges beloppsgränser för avdrag för resor och avdrag för övriga utgifter i tjänst.

För tid före den 1 januari 2007 innebar avdragsbegränsningen för s.k. övriga utgifter i inkomstslaget tjänst att avdrag kunde göras för den del av kostnaderna som översteg 1 000 kronor. Hösten 2006 föreslog regeringen att beloppsgränsen skulle höjas till 5 000 kronor, vilket också blev riksdagens beslut (prop. 2006/07:1, bet. 2006/07:FiU1, yttr. 2006/07:SkU1y s. 24–26). Skälet till höjningen av beloppsgränsen var att underlätta Skatteverkets administration och kontroll av avdragen. Höjningen ingick även som en del i finansieringen av jobbskatteavdraget.

En särlösning föreslogs för dagbarnvårdare. Kommunala kostnadsersättningar som betalas ut till dagbarnvårdare blev skattefria, och avdragsrätten för kostnader som täcks av ersättningen togs bort. Även denna regeländring trädde i kraft den 1 januari 2007.

Motionerna

I motion 2011/12:Sk247 av Jan Ertsborn (FP) föreslås att omkostnadsersättningar från det offentliga till personer som på frivilligbasis åtar sig uppdrag som god man, övervakare, kontaktperson, stödfamilj för ungdomar etc. görs skattefria för mottagarna för att skapa större incitament för enskilda personer att åta sig dessa frivilliga uppdrag.

Marie Nordén m.fl. (S) anför i motion 2011/12:Sk354 att höjningen av beloppsgränsen för avdrag allvarligt har försämrat förutsättningarna för rekrytering av frivilligarbetare i kommunerna. Det är ett allvarligt hot, eftersom vi behöver ha fler frivilligarbetare i samhället, inte färre. Första åtgärden måste då vara att förbättra villkoren för dessa personer som redan i dag sparar stora belopp årligen åt samhället.

Utskottets ställningstagande

Bakgrunden till höjningen av beloppsgränsen för avdrag för övriga utgifter var att underlätta Skatteverkets administration och kontroll av avdragen. Begränsningen av avdragsrätten bidrar även till finansieringen av jobbskatteavdraget som inneburit en stor skattelättnad för de breda yrkesgrupperna. Utskottet hade inte någon invändning mot förslaget att höja beloppsgränserna för avdrag för resor och övriga utgifter när det behandlades av riskdagen hösten 2006. Beloppsgränsen för övriga avdrag är generell och gäller i princip för alla som har kostnader i sitt arbete.

I likhet med motionärerna anser utskottet att personer som åtar sig uppdrag på frivillig basis som kontaktperson, stödfamilj, övervakare, god man etc. utför ett viktigt och värdefullt arbete som bör stödjas av samhället. Utskottet är dock inte berett att föreslå särskilda undantagsregler när det gäller möjlighet till avdrag för övriga utgifter. Att skapa speciella undantagsregler för vissa grupper på skatteområdet leder till krav på att andra grupper också ska särbehandlas. Det leder i längden till ett alltför komplicerat skattesystem. Motionerna avstyrks därför.

Gåvor och bidrag till ideella ändamål

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en utvidgning avdragsrätten för bidrag till ideella organisationer.

Jämför särskilt yttrande 1 (V).

Bakgrund

Den 1 januari 2012 infördes en skattereduktion för penninggåvor till ideell verksamhet (prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:FiU1, yttr. 2011/12:SkU1y). Skattereduktionen är 25 procent och uppgår till högst 1 500 kronor för ett

beskattningsår. För att den enskilde ska kunna få skattereduktion måste varje gåva uppgå till minst 200 kronor, och årets sammanlagda gåvor får inte understiga 2 000 kronor. Detta motsvarar ett underlag för skattereduktion om 6 000 kronor per år. Understiger underlaget 2 000 kronor ett år görs ingen skattereduktion. Förmån av lämnad gåva och gåvor som utdelningsbeskattas ska också berättiga till skattereduktion.

Givarna

Av proposition 2011/12:1 framgår att en fysisk person som vid beskattningsårets utgång har fyllt 18 år och är obegränsat skattskyldig någon gång under beskattningsåret har rätt till skattereduktion för gåvor. Också de som är begränsat skattskyldiga enligt 3 kap. 18 § första stycket 1, 2 eller 3 IL har rätt till skattereduktion om deras överskott av förvärvsinkomster i Sverige och andra länder, uteslutande eller så gott som uteslutande, utgörs av förvärvsinkomster i Sverige. Dödsbon har endast rätt till skattereduktion för gåvor som lämnats före dödsfallet.

Reformen är konstruerad som en skattereduktion och inte som ett skatteavdrag, vilket medför att lika stora gåvor har samma värde ”skattemässigt”. Det innebär att en fysisk person som har högre marginalskatt får en skatteförmån av samma storlek som en annan fysisk person som ger en lika stor gåva men har lägre marginalskatt.

Att ge skattelättnaden i form av en skattereduktion innebär också en markering av att reglerna i princip ligger vid sidan av den vanliga beskattningen samtidigt som den bara belastar den statliga budgeten.

Mottagarna

Skattereduktion ges endast för gåvor som lämnats till gåvomottagare som godkänts av Skatteverket utifrån på förhand fastställda kriterier. En svensk stiftelse, en svensk ideell förening eller ett svenskt registrerat trossamfund som uppfyller kraven för beskattning enligt 7 kap. 3, 7 eller 14 §§ IL ska godkännas som gåvomottagare under den grundläggande förutsättningen att den eller det har som ändamål att bedriva hjälpverksamhet bland behövande eller att främja vetenskaplig forskning eller helt eller delvis bedriver sådan verksamhet. Som gåvomottagare ska också godkännas utländska motsvarigheter till sådana svenska stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund som kan bli godkända gåvomottagare. Detta förutsätter dock även att de hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i en stat med vilken Sverige har ingått ett skatteavtal som innehåller en artikel om informationsutbyte eller ett avtal om informationsutbyte i skatteärenden.

Den som ansöker om att bli godkänd gåvomottagare ska betala en ansökningsavgift. En godkänd gåvomottagare ska betala en årsavgift för varje år efter det år då ett godkännande meddelats.

Gåvornas ändamål

De två gåvoändamål som berättigar till skattereduktion är att främja vetenskaplig forskning och att bedriva hjälpverksamhet bland behövande. Denna avgränsning har inneburit att ett antal ändamål lämnats utanför, t.ex. ändamålen konst, kultur, idrott och religion och andra allmännyttiga ändamål som hör till den ideella sektorn.

Antalet tillgängliga ändamål för godkända gåvomottagare bestämdes av kostnads-, missbruks- och kontrollskäl till färre ändamål än de som kan leda till inskränkt skattskyldighet för stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund. Detta gällde inte minst med hänsyn till att även utländska associationer var tvungna att inkluderas bland de godkända mottagarna.

I proposition 2011/12:1 anges utförligt de svårigheter som finns med att utvidga de områden som gäller gåvomottagare. I propositionen uttalas följande. Avgränsningen av gåvomottagarna har gjorts bl.a. med utgångspunkt i att lagstiftaren redan tidigare har ansett att de har en sådan allmännyttig och ideell inriktning att de sedan tidigare har getts en privilegierad ställning i skattehänseende (enligt 7 kap. 3, 7 och 14 §§ IL). Den inskränkta skattskyldigheten för de associationer som anges i 7 kap. 3, 7 och 14 §§ IL grundar sig på att de har ett eller flera allmännyttiga ändamål. Möjligheten till fusk kan väntas öka om antalet ändamål är stort. En annan omständighet är att Skatteverkets hantering av ansökningar och kontroll av de godkända gåvomottagarna blir mycket enklare om antalet tillåtna ändamål inte är så många. Med hänsyn till ovanstående är det inte möjligt att ha en öppen exemplifierande uppräkningslista.

Ytterligare ett argument som talar för restriktivitet när det gäller antalet ändamål är avdragsförbudet för personliga levnadskostnader. Detta är en grundläggande princip för det svenska skattesystemet som är mycket angelägen att upprätthållas. Det innebär att en gåva som en fysisk person ger till en gåvomottagare inte i förlängningen får komma honom eller henne till del.

Motionerna

Göran Montan (M) anför i motion 2011/12:Sk274 att den avdragsrätt på bidrag till ideella organisationer som införts är ett bra och välkommet initiativ. Tyvärr utestänger reformen ett stort antal ideella organisationer och föreningar som bedriver en form av samhällsnyttig verksamhet som inte klassas som hjälpverksamhet. Med anledning av detta vore det välkommet om regeringen såg över möjligheten att införa avdragsrätt för fysiska personer som vill ge ekonomiska bidrag till ideella organisationer, oavsett vilken form av samhällsnyttig verksamhet de bedriver.

I motion 2011/12:Sk381 av Mikael Oscarsson och Andreas Carlsson (båda KD) anfördes att den nyligen införda rätten till avdrag för gåvor måste ses som ett första steg i reformen avseende gåvoskatteavdrag. I de steg

som ligger framför kan flera olika vägar tänkas. Bland annat bör kulturen omfattas i framtiden. Det belopp som privatpersoner får göra avdrag för bör höjas. Typen av gåvomottagare bör vidgas så att även andra än hjälp- och forskningsorganisationer omfattas. De juridiska personer som får göra denna typ av avdrag bör vidgas från att endast gälla privatpersoner till att även omfatta företag. Regeringen bör utreda hur reformen med avdragsrätt för gåvor till ideell hjälpverksamhet kan utvecklas i syfte att stärka det civila samhället och dess arbetsmarknad.

I motion 2011/12:Kr278 av Tina Ehn m.fl. (MP) yrkande 23 framförs att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag som innebär en bredare syn på avdragsrätt. En avdragsrätt för gåvor till ideell verksamhet borde gälla alla ideella organisationer, stiftelser och trossamfund som har allmännyttiga ändamål. Då kan civilsamhället fortsätta att utvecklas på sina egna villkor. Eftersom medlemskapet är basen i de allra flesta ideella organisationer bör också medlemsavgifter vara avdragsgilla.

Utskottets ställningstagande

En stark och livaktig ideell sektor är enligt utskottets uppfattning av stor betydelse för samhällslivet och demokratin. Fler aktörer och bättre villkor för ideella organisationer att driva verksamheten innebär fler valmöjligheter för människor. Den ideella sektorn bedriver betydelsefull verksamhet inom t.ex. kulturlivet, idrotten, folkbildningen, det sociala området, utvecklingspolitiken och genom trossamfunden. Att den ideella sektorn anses som värdefull ur samhällelig synvinkel har kommit till uttryck bl.a. genom olika former av offentligt finansierade stöd och bidrag men även genom de särskilda skatteregler som finns för beskattning av vissa typer av ideell verksamhet. Den ideella sektorn har således bedömts ha ett egenvärde när det gäller demokrati och social välfärd.

Den ideella sektorns beroende av finansiering från den offentliga sektorn kan i vissa fall minska dess självständighet i förhållande till det allmänna. Ett mål med de nya bestämmelserna har därför varit att underlätta för den ideella sektorn att samla in gåvor från andra aktörer. En stimulans för privatpersoner att lämna gåvor till denna sektor kommer att stärka den ideella sektorn och öka dess självständighet.

De nya bestämmelserna om avdragsrätt för gåvor till ideell verksamhet utformades som en skattereduktion. På det sättet får lika stora gåvor samma skattemässiga värde. Att ge stimulansen i form av en skattereduktion innebar också en markering av att den ligger vid sidan av den vanliga beskattningen och bara belastar den statliga budgeten.

Utskottet behandlade frågan i yttrande 2011/12:SkU1y vid bestämmelsens införande (prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:FiU1). Utskottet instämde då i regeringens bedömning att det fanns anledning att vara försiktig vid utformningen av de ändamål som berättigar till skattereduktion. Utskottet

hade ingen invändning mot att skattereduktion endast skulle beviljas för gåvor som lämnas för att främja vetenskaplig forskning eller för att bedriva hjälpverksamhet bland behövande.

Utskottet finner i likhet med sitt tidigare uttalande att det finns anledning att vara restriktiv vad gäller de ändamål som berättigar till skattereduktion. Med hänvisning till att det är fråga om lagstiftning som infördes den 1 januari 2012 och att regeringen har uttalat att en utvärdering efter en tids tillämpning av de nya reglerna är naturlig (prop. 2011/12:1 s. 448) anser utskottet att man bör avvakta en sådan utvärdering innan reglerna ändras. När det gäller frågan om att inkludera mer direkta gåvor till forskning kan det framhållas att Företagsskatteutredningen bl.a. har i uppdrag att lämna förslag på ökade skatteincitament för forskning och utveckling (dir. 2011:1).

Med detta avstyrker utskottet motionerna.

Bär, svamp och kottar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en höjning av det skattefria beloppet och förslag om skattelättnad för tillfällig arbetskraft. Jämför reservation 8 (SD).

Gällande bestämmelser

Intäkt av försäljning av vilt växande bär, svamp och kottar som den skattskyldige själv plockar är skattefri till den del intäkten under beskattningsåret inte överstiger 12 500 kronor. Detta gäller inte om plockningsverksamheten i sig utgör näringsverksamhet eller ersättningen utgör lön eller liknande förmån i inkomstslaget tjänst (8 kap. 28 § IL).

Den 1 januari 2007 höjdes gränsen för skattefri inkomst av icke yrkesmässig plockning av bär, svamp och kottar från 5 000 kronor till 12 500 kronor per beskattningsår. Avdrag för intäkternas förärvande medges för den del av utgifterna som överstiger det skattefria beloppet.

Skattefriheten gäller inte för den som har anlitats av någon annan för att plocka bär.

Motionerna

I motion 2011/12:Sk226 av Anders Sellström (KD) föreslås en höjning av fribeloppet för bärplockning.

I motion 2011/12:Sk427 av Mikael Jansson och David Lång (båda SD) yrkandena 1 och 2 anförs att man bör utreda former av skattelättnader för tillfällig arbetskraft som skördar manuellt inom växtodling eller som plockar bär under perioden från midsommar till den sista september och en höjning av grundavdraget för plockning av vilt växande bär och svamp.

Utskottets ställningstagande

Gränsen för skattefri inkomst av icke yrkesmässig plockning av bär och svamp är 12 500 kronor per beskattningsår. Skattefriheten är ett undantag från den allmänna principen om en likformig och neutral beskattning av arbetsinkomster och motiveras av önskemålet att stimulera ett tillvaratagande av naturtillgångar. Utskottet anser att det finns anledning att vara restriktiv med undantag från beskattningen av arbetsinkomster och är därför inte berett att ställa sig bakom förslagen om en höjning av beloppsgränsen för skattefri inkomst eller en utvidgning av den nuvarande skattefriheten. Med detta avstyrker utskottet motionerna.

HUS-avdrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ger regeringen till känna att det finns skäl att ompröva det tidigare ställningstagandet att HUS-avdrag ska medges för arbeten utförda utomlands. Därmed med bifalls en motion (S).

Riksdagen avslår övriga motionsyrkanden om ändringar i systemet för HUS-avdrag.

Jämför reservation 9 (M, FP, C, KD) och särskilda yttrandena 2 (S) och 3 (V).

Bakgrund

Hushållstjänster

Den 1 juli 2007 infördes skattereduktion för fysiska personer som har haft utgifter för hushållsarbete (prop. 2006/07:94, bet. 2006/07:SkU15). Det hushållsarbete som omfattas av skattereduktionen kan avse städning, klädvård, matlagning, omsorg och tillsyn som en fysisk person behöver samt barnpassning inklusive hämtning och lämning av barn i förskola m.m. Även snöskottning och skötsel av tomt eller trädgård i form av häck- och gräsklippning, krattnig och ogräsrensning kan omfattas. Skattereduktion ges med 50 procent av arbetskostnaden, dock högst 50 000 kronor för ett beskattningsår.

Den 1 januari 2008 kompletterades lagen med en möjlighet till skattereduktion även i de fall hushållsarbete getts som löneförmån (prop. 2007/08:13, bet. 2007/08:SkU7).

ROT-arbeten

HUS-avdraget omfattar sedan den 30 juni 2009 även reparation och underhåll samt om- och tillbyggnad av vissa bostäder (s.k. ROT-arbeten). Skattereduktionen gäller för ROT-arbeten som har utförts och betalats fr.o.m. den 8 december 2008 samt förmån av ROT-arbete som har tillhandahållits fr.o.m. detta datum (prop. 2008/09:178, bet. 2008/09:SkU32). Det huvudsakliga syftet är att motverka svartarbete inom byggsektorn samt öka arbetsutbudet. För att skattereduktion ska kunna medges ska ROT-arbetet avse ett småhus, en ägarlägenhet eller en bostadsrätt som ägs respektive innehas av den som ansöker om eller begär skattereduktion. Den totala skattereduktionen för HUS-arbete är 50 000 kronor per beskattningsår och person och lämnas för högst halva arbetskostnaden.

Motionerna

I motion 2011/12:Sk216 av Bo Bernhardsson (S) föreslås ett tillkännagivande om att lagstiftningen bör ändras så att skattereduktion för hushållsarbete, renovering och om- och tillbyggnad, s.k. RUT- och ROT-bidrag, enbart lämnas för arbeten som utförs i Sverige.

I motion 2011/12:Sk250 av Anders Karlsson och Peter Persson (båda S) yrkandena 1–3 föreslås att rätten till HUS-avdrag begränsas till bostäder och arbeten utförda i Sverige. HUS-avdraget ska främja arbetstillfällen i Sverige, och riksdagen bör därför besluta om nödvändiga ändringar i inkomstskattelagen (1999:1229) i enlighet med vad som anförs i motionen.

I följande motioner begärs ändring av reglerna om skattereduktion för hushållstjänster och ROT-arbeten, det s.k. HUS-avdraget. Flertalet motioner går ut på att rätten till skattereduktion ska utvidgas på olika sätt.

I motion 2011/12:Sk214 av Leif Pettersson (S) föreslås ett ROT-avdrag för allmänna samlingslokaler. Det är en åtgärd som skulle komma alla medborgare till del. I motion 2011/12:Sk219 av Tomas Eneroth m.fl. (S) föreslås att HUS-avdraget utvidgas till att omfatta även hyresfastigheter och skolor. Även byggnader där verksamheten bedrivs ideellt, byggnader ägda av föreningar som Folkets Hus samt bygdegårdar borde kunna få skattereduktion för reparationer och ombyggnader, säger motionären. Även i motion 2011/12:Sk329 av Johan Löfstrand m.fl. (S) föreslås att reglerna för ROT-avdraget utvidgas till att omfatta företag och offentlig verksamhet, exempelvis skollokaler.

I motion 2011/12:Sk374 av Carina Adolfsson Elgestam m.fl. (S) föreslås ROT-avdrag för hyresrätter. Att det i dag enbart är privata fastighetsägare som har rätt till ROT-avdrag bidrar enligt motionären till en skev satsning beroende på vilken upplåtelseform lägenheterna har.

I motion 2011/12:Sk261 av Anders Flanking och Ola Johansson (båda C) anförs att nuvarande regler för ROT-avdrag bör kunna beviljas för byggnader som är kulturhistoriskt intressanta även om de inte används för bostadsändamål. Det ligger i samhällets intresse att dessa byggnader vårdas.

I motion 2011/12:Sk362 av Emma Carlsson Löfdahl (FP) föreslås att möjligheten att ge fastighetsägare skatteavdrag om de hyr ut bostäder med varmhyra utreds.

I motion 2011/12:Sk324 av Lars Elinderson och Ann-Britt Åsebol (båda M) föreslås att ROT-avdraget breddas till att omfatta den ideella sektorn.

I motion 2011/12:Sk267 av Anna Steele (FP) föreslås att ROT-avdraget även ska omfatta bild- och formkonstnärerna.

Eliza Roszkowska Öberg (M) anför i motion 2011/12:Sk244 att skattereduktion bör ges för trädfällning, markarbeten m.m. för privatpersoner. I motion 2011/12:Sk273 av Hans Backman (FP) föreslås att reglerna för HUS-avdragets ROT-tjänster utvecklas till att innefatta alla tillbyggnader och reparationer inom tomtgränsen. Även i motion 2011/12:Sk415 av Ann-Charlotte Hammar Johansson och Thomas Finnborg (båda M) föreslås att ROT-avdragets tjänster inte begränsas till fasadens gränser, utan omfattar hela tomten.

I motion 2011/12:Sk278 av Tina Acketoft (FP) föreslås att regeringen tillsätter en utredning med uppgift att se över möjligheterna att lämna ett utvidgat ROT-avdrag per fastighet. Enligt motionen bör ROT-avdraget beräknas per bostad och år i stället för som i dag per person och år. För att förhindra överutnyttjande bör ROT-avdraget enbart gälla den fastighet i vilken ägaren är folkbokförd.

Caroline Szyber (KD) skriver i motion 2011/12:Sk286 att flyttkostnader borde ingå i HUS-avdraget. Även i motion 2011/12:Sk299 av Irene Oskarsson (KD) föreslås att regeringen utreder möjligheten att inkludera ytterligare tjänster i HUS-avdraget, t.ex. flyttjänster och it-support för hemmets behov.

Jan R Andersson (M) föreslår i motion 2011/12:Sk292 att möjligheten till ROT-avdrag utvidgas till att även omfatta fönsterrenoveringar som utförs på annan plats än i den egna bostaden.

I motion 2011/12:Sk296 av Michael Svensson (M) föreslås att regeringen ser över möjligheten att utvidga RUT-avdraget till att gälla fler tjänster för äldre.

I motion 2011/12:Sk323 av Lars Elinderson (M) föreslås att reglerna för närstående i lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete ändras. Skattereduktion medges i dag inte i de fall en person anlitat en närstående eller ett företag som den skattskyldige själv eller någon närstående till denne, direkt eller indirekt, har väsentligt inflytande i. Dessa regler bör enligt motionen ändras så att HUS-avdrag kan medges i de fall där företag med en etablerad och omfattande verksamhet gör mindre arbeten av engångskaraktär i en närståendes bostad.

Lars Elinderson (M) föreslår också i motion 2011/12:Sk326 en utvidgning av tjänsterna som omfattas av HUS-avdraget, t.ex. planteringsarbeten, trädbeskärning, trädfällning eller anläggningsarbeten som utförs på tomt eller i trädgård liksom transport av avfall eller enklare tömning av avloppsbrunnar och motsvarande. Likaså regelbunden tillsyn och passning av husdjur som sker i anslutning till bostaden bör omfattas liksom it-tjänster.

I motion 2011/12:Sk365 av Walburga Habsburg Douglas och Elisabeth Svantesson (båda M) föreslås att möjligheten till HUS-avdrag utvidgas till att även omfatta t.ex. tvättjänster som inte utförs i beställarens hem.

I motionerna 2011/12:Sk245 av Eliza Roszkowska Öberg (M), 2011/12:Sk257 av Andreas Carlson och Lars-Axel Nordell (båda KD), 2011/12:Sk281 av Katarina Brännström (M), 2011/12:Sk321 av Magdalena Andersson (M) och 2011/12:Sk371 av Lotta Finstorp och Lotta Olsson (båda M) föreslås att även it-tjänster ska ingå i hushållstjänsterna.

Utskottets ställningstagande

Den reducerade skatten på hushållsarbeten och ROT-arbeten har ökat arbetsutbudet och gjort det lättare för den vita marknaden att konkurrera med den svarta marknaden. Detta har medfört att grupper med en svag ställning på arbetsmarknaden kan utföra arbeten vitt med allt vad det innebär i form av pensionsrätt, sjukpenning etc. Utvidgningen av det permanenta HUS-avdraget till ROT-arbete och övergången till den s.k. fakturametoden har förstärkt effekten ytterligare.

Utskottet ifrågasätter dock liksom motionärerna i motionerna Sk216 och Sk250 om skattereduktion ska ges för tjänster och arbeten som utförts utanför Sveriges gränser. Kostnaderna för RUT- och ROT-avdrag har ökat de senaste åren. När det gäller kostnader som avser arbeten som utförts utanför Sveriges gränser, dvs. i andra EU- och EES-länder, uppgår dessa till betydande summor, enligt uppgift ca 70 miljoner kronor hittills. Det handlar med andra ord om skattesubventioner för hushålls- och byggnadsarbete som inte över huvud taget bidrar till att skapa arbeten eller minska ”svartarbete” i Sverige, vilket var den uttalade avsikten vid införandet av skattereduktion för RUT- och ROT-arbeten.

Bakgrunden till de svenska reglerna att medge skattereduktion för tjänster och arbeten som utförts utanför Sverige var att man gjorde bedömningen att en begränsning av avdragsrätten skulle komma att strida mot EU-rätten. Den utredning som föregick propositionen visade dock att ett flertal länder inom EU har liknande skattesubventioner utan att medge avdrag för arbeten som utförs utanför det egna landets gränser. Mot bakgrund av detta anser utskottet att det finns skäl att ompröva det tidigare ställningstagandet. I första hand bör frågan utredas. En översyn bör göras över hur övriga medlemsländer har hanterat denna fråga och hur lagstiftningen på området ser ut i dag i de olika medlemsländerna. Utskottet förutsätter att arbetet bedrivs skyndsamt.

Vad utskottet nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Utskottet tillstyrker således motion Sk216.

Förslag om att ytterligare tjänster ska föras in i systemet med skattereduktion för RUT- och ROT-arbeten har avslagits av riksdagen vid upprepade tillfällen sedan reglerna infördes. Utskottet anser att den nuvarande avgränsningen är väl avvägd och är därmed inte berett att ställa sig bakom en utvidgning så att ytterligare tjänster föras in i systemet med skattereduktion för HUS-arbete. Det ska i sammanhanget understrykas att skattereduktionen är riktad till hushållen, och vad vissa motionärer efterfrågar är närmast olika typer av företagsstöd. Det ska vidare tilläggas att ROT-avdraget omfattar arbete som avser reparation och underhåll samt om- och tillbyggnad av ett småhus, en ägarlägenhet eller en lägenhet som upplåtits med bostadsrätt. Gemensamt för dessa arbeten är att de avser själva bostaden. Utskottet anser att avgränsningen är tydlig och är inte berett att ställa sig bakom motionsförslagen om att skattereduktion ska medges för alla tillbyggnader och reparationer som görs inom tomtrånsen.

När det gäller frågan om vem som kan få skattereduktion för ROT-arbete anser utskottet att rätten till avdrag bör vara begränsad till den som har underhållsansvaret, dvs. till ägaren av ett småhus eller ägarlägenhet respektive innehavaren av en bostadsrätt. Någon utvidgning av kretsen avdragsberättigade är således inte aktuell.

Utskottet anser inte att det finns skäl att utöka eller på annat sätt förändra reglerna för HUS-avdrag utöver vad som anförts ovan. Övriga motionsyrkanden under detta avsnitt avstyrks därför.

Fackföreningsavgift och a-kasseavgift

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att skattereduktion för avgift till a-kassa och fackförening ska återinföras.

Jämför reservationerna 10 (S) och 11 (V).

Bakgrund

Skattereduktionen för fackföreningsavgift och skattereduktionen för avgift till arbetslöshetskassan infördes den 1 januari 2002. Skattereduktionen för fackföreningsavgift uppgick till 25 procent av medlemsavgiften. Avgiften skulle under kalenderåret före taxeringsåret ha uppgått till minst 400 kronor för att skattereduktion skulle ges. Skattereduktionen för avgift till arbetslöshetskassan uppgick till 40 procent av den avgift som betalats under året. De båda skattereduktionerna omfattade även medlemsavgifter till motsvarande utländska organisationer under förutsättning att vissa villkor var uppfyllda.

Möjligheten till skattereduktion för fackföreningsavgift och avgift till arbetslöshetskassan avskaffades fr.o.m. den 1 januari 2007. Slopandet var en del i finansieringen av jobbskatteavdraget.

Motionerna

I motion 2011/12:Sk236 av Ingemar Nilsson och Susanne Eberstein (båda S) anføres att avdrag bör medges för medlemsavgift i fackförening på samma sätt som det befintliga avdraget för medlemskap i arbetsgivarorganisation. Det bör finnas en skattemässig likabehandling av parterna på arbetsmarknaden.

I motion 2011/12:Sk397 av Jörgen Hellman och Peter Johnsson (båda S) yrkande 1 yrkas att avdragsrätt eller skatteavdrag för medlemskap i a-kassa ska införas och att avgifterna till a-kassan görs oberoende av arbetslöshetsnivåer. Att företagare har rätt att dra av sina avgifter till arbetsgivarföreningar samtidigt som löntagare inte har rätt att dra av fackföreningsavgiften och a-kasseavgiften är en orättvis behandling av löntagarna.

I motion 2011/12:Sk309 av Ann-Christin Ahlberg (S) anføres att nuvarande ordning är märklig och orättvis, eftersom företagare har rätt att dra av sina avgifter till arbetsgivarföreningar medan löntagarnas rätt till avdrag för motsvarande kostnader har dragits in. Återinför skattereduktionen eller medge avdrag vid deklarationen för medlemsavgiften till a-kassan, föreslår motionären.

Utskottets ställningstagande

Skattereduktionen för fackföreningsavgift och avgift till arbetslöshetskassan slopades som en del i finansieringen av jobbskatteavdraget och har således finansierat en stor sänkning av inkomstskatten för framför allt låg- och medelinkomsttagare.

När det gäller arbetslöshetsförsäkringens utformning anförde regeringen i budgetpropositionen för 2009 att det finns skäl att eftersträva att alla som arbetar och uppfyller villkoren för försäkringen omfattas av en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring med rätt till inkomstrelaterad ersättning i händelse av arbetslöshet. Formerna för hur detta på sikt ska kunna åstadkommas kommer att prövas inom ramen för en parlamentarisk socialförsäkringsutredning som regeringen nu tillsatt (dir. 2010:48). Kommitténs arbete ska slutredovisas senast den 15 maj 2013. När utredningen lämnat sitt förslag kommer regeringen att ta ställning när och hur en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring kan införas. Reformen inom arbetslöshetsförsäkringen ska även fortsättningsvis syfta till att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt och motverka en varaktigt hög arbetslöshet. Arbetslöshetsförsäkringen behöver ett effektivare kontroll- och sanktionssystem för att stärka drivkrafterna för arbetslösa att söka arbete.

Enligt utskottets mening finns det mot bakgrund av detta inte anledning att överväga att återinföra de tidigare skattereduktionerna för fackföreningsavgift och avgift till arbetslöshetskassan. Utskottet avstyrker de aktuella motionsyrkandena.

Reseavdrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en utvidgning av avdragsrätten för resor till andra områden än arbetsresor och tjänstere-sor. Även yrkanden om att se över möjligheten att införa ett färdmedelsneutralt reseavdrag avslås. Riksdagen avslår också en motion som rör beskattning av reseersättningar till domare och funktionärer inom idrotten.

Jämför reservationerna 12 (S, V) och 13 (MP).

Bakgrund

Avdrag för skäligena utgifter för resor mellan bostaden och arbetsplatsen (arbetsresor) ska göras, om arbetsplatsen ligger på ett sådant avstånd från den skattskyldiges bostad att han eller hon behöver använda något transportmedel.

För resor mellan bostaden och arbetsplatsen får avdrag göras endast med den del av kostnaden som överstiger 10 000 kronor (från den 1 januari 2012). Avdrag medges för kostnaden för det billigaste färdssättet och vanligtvis för en resa till och en resa från arbetsplatsen per arbetsdag.

Under vissa förutsättningar kan avdrag göras för kostnader för arbetsresor med egen bil till den del kostnaderna överstiger 10 000 kronor inkomst-året 2012. I ett sådant fall får för närvarande avdrag göras med 18 kronor och 50 öre per mil. Samma schablonmässigt beräknade belopp gäller vid avdrag för kostnader för resor med egen bil i tjänsten eller i näringsverksamhet. Beloppet avser att täcka de milbundna kostnaderna.

I de fall en förmånsbil (egen eller lånad) används för resor i tjänsten eller för resor mellan bostaden och arbetsplatsen kan avdrag medges med 6 kronor och 50 öre per mil för dieselolja och med 9 kronor och 50 öre per mil för kostnaden för andra drivmedel (bensin och andra biobaserade bränslen).

Avdrag för kostnad för resa mellan bostad och arbetsplats inkluderar inte eventuell omväg eller tidsförlust när barn hämtas eller lämnas på vägen. En sådan kostnad anses vara en icke avdragsgill levnadskostnad. Inte heller medges avdrag för att det blir dyrare att resa till och från ett sommarställe.

Har cykel använts för resor mellan bostaden och arbetsplatsen, eller del av sträckan, kan avdrag medges med 250 kronor per år (Skatteverkets allmänna råd och meddelanden, SKV A 2009:1, SKV M 2009:01). I likhet med vad som gäller för resor med andra färdmedel medges avdrag endast om den sammanlagda kostnaden för resor överstiger 10 000 kronor.

En idrottsdomare eller funktionär anses normalt ha sitt tjänsteställe på respektive plats för den match eller tävling han eller hon dömer. Idrottsdomare som är anlitade av idrottsförbund på riksnivå eller distriktsnivå för att döma i matcher eller tävlingar får normalt anses ha sitt tjänsteställe i bostaden och inte på de platser där idrottstävlingarna äger rum. Detta gäller även om den lokala arrangören betalar ut en mindre del av ersättningen till domaren, t.ex. reseersättning. Om en resa inte bedöms som en tjänstresa och domaren blir beskattad för reseersättningar och traktamenten etc. finns det normalt sett möjlighet att få avdrag för resekostnader enligt reglerna om avdrag för resor till och från arbetet.

Motionerna

Hans Backman och Maria Lundqvist-Brömster (båda FP) föreslår i motion 2011/12:Sk271 yrkande 1 och 2 att frågan om att räkna in transporter till och från barnomsorgen i den sträcka som man kan göra reseavdrag för bör utredas. Vidare föreslås en uppräknig av reseavdraget när bensinpriset stiger.

I motion 2011/12:Sk298 av Stina Bergström m.fl. (MP) föreslås att regeringen utreder möjligheten att under mandatperioden införa ett nytt reseavdrag som inte missgynnar dem som reser med kollektivtrafik eller cykel.

Edward Riedl och Lotta Finstorp (båda M) föreslår i motion 2011/12:Sk413 att regeringen ser över möjligheterna att främja användandet av cyklar för transporter till och från arbetet.

I motion 2011/12:Sk303 av Matilda Ernkrans och Louise Malmström (båda S) föreslås att regeringen ser över möjligheten till ett färdettsneutralt reseavdrag. Avdraget bör vara i form av en fastlagd summa baserad på avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen. Cykel- och kollektivtrafik skulle på så sätt gynnas och bli mer ekonomiskt fördelaktigt. Även i motion 2011/12:Sk361 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 20 anförs att regeringen bör se över möjligheten att införa ett fordons- eller färdettsneutralt reseavdrag med inriktningen att främja cykel- och kollektivtrafiksresande i de fall dessa är möjliga och rimliga alternativ till bilen.

I motion 2011/12:Sk272 av Hans Backman (FP) anförs att domare och funktionärer inom idrotten i skatterättslig mening borde anses ha hemmet som tjänstgöringsställe, med följderna att resor till och från idrottsevenemang ska anses som tjänsteresor.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening bör skattereglerna så långt som möjligt utformas generellt för hela landet och i första hand bör andra medel än skattereglerna användas för att åstadkomma en regional utjämning.

Gränsbeloppet för reseavdrag höjdes nyligen och uppgår fr.o.m. den 1 januari 2012 till 10 000 kronor. Utskottet är inte berett att tillstyrka förändringar vad gäller reseavdragets eller gränsbeloppets nivå.

Utskottet har vid flera tillfällen avstyrkt yrkanden om ett avståndsbaseerat färdmedelsneutralt reseavdrag och finner inte skäl att nu ställa sig bakom ett tillkännagivande om en översyn av frågan. Eftersom det finns en möjlighet att få avdrag för resor med cykel till och från arbetet, finns det enligt utskottets mening ingen anledning att tillmötesgå motionsförslag om att utreda en sådan avdragsmöjlighet.

När det gäller förslagen om att räkna in tiden för att lämna barn på daghem, förskola och liknande eller att dra av kostnaden för sådana resor har utskottet vid upprepade tillfällen uttalat att det finns skäl att hålla gränsdragningen kring avdragsrätten för resor till och från arbetet så enkel och lättillämpad som möjligt. Utskottet har anført att de bedömningar som Skatteverket måste göra vid beräkningen av tidsvinsten skulle kompliceras om hänsyn också skulle tas till resan för att lämna och hämta barn inom barnomsorgen. Vidare har utskottet åberopat fördelningspolitiska skäl mot åtgärder som innebär att endast vissa barnfamiljer erbjuds en avdragsrätt för en del av sina levnadskostnader. Utskottet finner inte skäl att ompröva detta ställningstagande.

Utskottet är inte heller berett att medverka till ändrade regler när det gäller tjänsteställe och möjlighet till bl.a. reseavdrag för domare och funktionärer inom idrotten.

Med detta avstyrker utskottet samtliga motioner som behandlats i avsnittet.

Dubbelbeskattningsavtal

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion med yrkande om inledande av förhandlingar avseende ett dubbelbeskattningsavtal med Eritrea. Vidare avslår riksdagen en motion om en ändring av det nordiska dubbelbeskattningsavtalet avseende sjömän.

Jämför reservation 14 (SD).

Bakgrund

Åtgärder för att lindra eller undvika dubbelbeskattning

När två eller flera stater utövar sin rätt att beskatta samma skattesubjekt för en och samma inkomst, och den slutliga skatten därmed överstiger den skatt som tas ut på sådan inkomst i den stat som har den högsta skattenivån, uppkommer internationell dubbelbeskattning. En sådan dubbelbeskattning kan lindras genom ensidiga åtgärder, t.ex. sexmånaders- och ettårsregeln (3 kap. 9 § IL), rätt till omkostnadsavdrag för utländsk skatt (16 kap. 19 § IL) och genom bestämmelserna om rätt till avräkning av utländsk skatt enligt lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt.

Vidare kan internationell dubbelbeskattning undvikas genom bilaterala eller multilaterala skatteavtal. Dessa avtal utgör ett viktigt medel för att förhindra dubbelbeskattning genom att de avtalslutande staterna ömsesidigt avstår från sina skatteanspråk. Skatteavtal med andra länder är av stor vikt för att undanröja dubbelbeskattning, skapa goda konkurrensförhållanden och förhindra skatteflykt. Informationsutbytesavtalen har en stor betydelse när det gäller arbetet mot internationell skatteflykt. Avtalen bör ge goda villkor såväl för utländska investeringar i Sverige som för svenska investeringar utomlands. Dubbelbeskattningsavtal är vanligtvis bilaterala och förhandlas fram mellan länderna när de finner ett behov av att reglera förhållandena dem emellan, t.ex. när ett tillräckligt stort utbyte av handel och investeringar sker mellan dem. Detta för att på förhand ha lösningar på de problem som kan uppstå vad gäller rätten att beskatta olika inkomster.

För personer som blir föremål för dubbelbeskattning i de fall det inte finns något gällande dubbelbeskattningsavtal finns möjligheten till avräkning enligt avräkningslagen. Att på detta sätt mildra en dubbelbeskattning görs genom en ansökan till Skatteverket. För att kunna få avräkning av utländsk skatt måste det dock vara fråga om en skatt i lagens mening.

Svenska sjömän

Med sjöinkomst avses i skattelagstiftningen inkomst (lön, förmåner, dricks- pengar och annan ersättning till sjöman, 64 kap. 3 § IL) ombord på ett svenskt fartyg som av Skatteverket klassificerats till närfart eller fjärrfart eller är registrerat i ett fartygsregister i en annan stat än Sverige inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som används till handels- sjöfart eller befordran av passagerare eller till något annat ändamål som har samband med handelssjöfart. Sådan inkomst ger rätt till sjöinkomst- avdrag och skattereduktion för sjöinkomst. Sjöinkomstsvdraget är för helt år i närfart 35 000 kronor och i fjärrfart 36 000 kronor (64 kap. 2 § IL). Skatte- reduktionen för skattskyldiga som har sjöinkomst är för helt år i närfart 9 000 kronor och i fjärrfart 14 000 kronor (67 kap. 3 § IL). Om inkom- sten inte klassificeras som sjöinkomst hanteras den som en ”vanlig” inkomst enligt svensk intern rätt och om personen är obegränsat skattskyldig i Sverige ska inkomsten således tas upp till beskattning i Sverige.

I det nordiska dubbelbeskattningsavtalet är huvudregeln (art. 15.1) att hemviststaten har beskattningsrätten. Det finns dock undantag i artikel 15.3 i vilken föreskrivs att utan hinder av föregående bestämmelser i denna artikel får inkomst av arbete som utförs ombord på danskt, färöiskt, finskt, isländskt, norskt eller svenskt skepp i internationell trafik beskattas i den avtalsslutande stat vars nationalitet skeppet har; vid tillämpningen av denna bestämmelse likställs utländskt skepp, som befraktas på så kallad bareboat basis av en person med hemvist i en avtalsslutande stat, med danskt, färöiskt, finskt, isländskt, norskt respektive svenskt skepp.

Motionerna

I motion 2011/12:Sk203 av Arhe Hamednaca (S) yrkas att regeringen ser till att förhandlingar inleds med Eritrea om ett dubbelbeskattningsavtal utifrån OECD:s modellavtal och att dessa förhandlingar bedrivs skyndsamt så att ett avtal snabbt kan komma till stånd. Detta mot den bakgrund att eritreansk lag enligt uppgift föreskriver att alla eritreaner i utlandet måste betala två procent av sin inkomst till Eritrea. Även svenska medborgare beskattas.

I motion 2011/12:T235 av Tony Wiklander m.fl. (SD) yrkande 2 förslås att det nordiska dubbelbeskattningsavtalet ändras så att svenska sjömän inte diskrimineras. En växande del av den internationella sjöfarten ägnar sig åt andra aktiviteter till sjöss än transport av gods eller passagerare, t.ex. undersökning av havsbotten, kabelläggning och konstruktionsarbeten i marin miljö. De svenska näringsvillkoren medför att det inte går att bedriva sådan sjöfart med fartyg under svensk flagg och att arbetsmarknaden inom denna sjöfart, till följd av nuvarande skatteregler, är stängd för svenska sjömän så länge dessa är bosatta i Sverige.

Utskottets ställningstagande

Mellan Sverige och Eritrea finns i dag inget dubbelbeskattningsavtal då behovet av ett sådant inte har visat sig föreligga länderna emellan. Allmänt sett kan konstateras att det är oklart på vilken grund som eritreanska staten kräver att exileritreaner i Sverige ska bidra med medel till den eritreanska staten. Även de metoder som enligt uppgift används för att driva in dessa medel, tyder på att frågan sannolikt inte skulle kunna lösas genom ett skatteavtal mellan Sverige och Eritrea. Med det anförda avstyrker utskottet motion 2011/12:Sk203.

När det gäller beskattning av svenska sjömän har frågor om bl.a. villkoren och konkurrenskraften hos den svenska sjöfartsnärings utretts. Av trafikutskottets betänkande 2010/11:TU16 framgår bl.a. att det har inletts ett omfattande utrednings- och utvecklingsarbete inom EU för att sjöfarten ska utvecklas och stärka sin konkurrenskraft. Även i Sverige pågår ett arbete för att stärka svensk kvalitetsjöfart och konkurrenskraften hos den svenska sjöfartsnärings. Utredningsbetänkandet Svensk sjöfarts konkur-

rensförutsättningar har remitterats och beredning pågår i Regeringskansliet (Näringsdepartementet). Regeringen avser att förelägga riksdagen ett samlat dokument om sjöfarten under 2012. Utskottet finner därmed inte skäl att föregripa detta arbete varför utskottet avstyrker motion 2011/12:T235 yrkande 2.

Utomlands bosatta

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkande om en översyn av SINK-skatten och förändringar i skatteavtalet med Spanien.

Motionen

Hans Wallmark (M) anför i motion 2011/12:Sk416 att tillämpningen av den s.k. SINK-lagen är ett stort problem för många svenska pensionärer som bor i Spanien. I många fall får den enskilda pensionären ligga ute med stora summor skatt innan han eller hon vid årets slut kan få sin skatt reglerad. Regeringen bör driva på för att få till stånd ett nytt skatteavtal med Spanien där man ser över SINK-skattens effekter. Målet måste vara en harmonisering där svenska pensionärer som bor i ett annat EU-land från svenskt håll beskattas likvärdigt oavsett vilket land han eller hon är bosatt i.

Bakgrund

Enligt OECD:s modellavtal (artikel 18) beskattas pension och livränta som utbetalas på grund av tidigare enskild tjänst endast i mottagarens hemviststat.

När det gäller lön och annan liknande ersättning samt pension som utbetalats på grund av tidigare offentlig tjänst är huvudregeln att beskattningsrätten uteslutande tillkommer källstaten, dvs. utbetalarstaten (artikel 19 i modellavtalet).

I många av Sveriges skatteavtal finns en särskild bestämmelse som behandlar utbetalningar enligt socialförsäkringslagstiftningen. Denna bestämmelse är då tillämplig på t.ex. inkomst- och tilläggspension.

Åtgärder för att lindra eller undvika dubbelbeskattning

När två eller flera stater utövar sin rätt att beskatta samma skattesubjekt för en och samma inkomst, och den slutliga skatten därmed överstiger den skatt som tas ut på sådan inkomst i den stat som har den högsta skattenivån, uppkommer internationell dubbelbeskattning. En sådan dubbelbeskattning kan lindras eller undanröjas genom ensidiga åtgärder. Exempel på sådana åtgärder är bestämmelser om befrielse enligt den s.k. sexmånaders- eller ettårsregeln (3 kap. 9 § IL) och om rätt till omkostnadsavdrag för

utländsk skatt (16 kap. 19 § IL) samt bestämmelserna om rätt till avräkning enligt lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt. Vidare kan internationell dubbelbeskattning undvikas genom bilaterala eller multilaterala skatteavtal. Dessa avtal utgör ett viktigt medel för att förhindra dubbelbeskattning genom att de avtalsslutande staterna ömsesidigt avstår från sina skatteanspråk. Detta sker med tillämpning av de två metoder som utvecklats i modern mellanstatlig skatterätt för att undanröja internationell dubbelbeskattning – exemptmetoden (undantagandemetoden) och creditmetoden (avräkningsmetoden). Oftast innehåller ett och samma avtal båda metoderna.

Creditmetoden är numera huvudmetoden i de svenska skatteavtalen. Denna metod innebär att bosättningslandet enligt intern rätt eller hemviststaten enligt skatteavtal beskattar den utländska inkomsten men medger avräkning från dess egna skatt för den skatt som betalats i utlandet.

Utbetalningar till personer med hemvist i Spanien

Omvänd credit (omvänd avräkning) innebär att källstaten medger avräkning för skatt som betalats i hemviststaten. Sverige tillämpar denna metod bl.a. i fråga om utbetalningar enligt socialförsäkringslagstiftningen till personer med hemvist i Spanien.

Begränsat skattskyldig

Begränsat skattskyldig innebär att endast vissa inkomster som har anknytning till Sverige beskattas här (källstatsprincipen). Bestämmelserna har utformats så att de i stor utsträckning stämmer överens med skatteavtalens regler om fördelning av beskattningsrätten. Vad gäller källbeskattning av förvärvsinkomster i Sverige som uppbärs av personer som är bosatta utomlands finns det två lagar. Dessa är lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK) och lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. (A-SINK).

Särskild inkomstskatt för personer som är bosatta utomlands och återbetalning av svensk skatt

Personer som är bosatta utomlands beskattas med en definitiv källskatt på inkomst av tjänst, t.ex. vissa pensioner, enligt SINK. Skatten är en statlig definitiv källskatt. Detta innebär att den skattskyldige inte behöver deklarera inkomsten och att någon taxering av inkomsten inte sker. Skatt tas ut med 25 procent av den skattepliktiga inkomsten (bruttoinkomsten), och någon möjlighet till kostnadsavdrag finns inte. Från och med 2005 finns en valmöjlighet för begränsat skattskyldiga att beskattas enligt inkomstskattelagens (IL) regler i stället för enligt SINK. En sådan begäran ska avse hela den del av inkomståret som personer är begränsat skattskyldig. Vid

beskattning enligt reglerna i IL medges avdrag för utgifter som kan hänföras till intäkternas förvärvande samt rätt till vissa skattereduktioner. Beskattning sker enligt en för riket genomsnittlig kommunal skattesats.

Valet att bli beskattad enligt IL kan göras antingen i en ansökan eller direkt i självdeklarationen. Bestämmelserna har införts som en anpassning till EU-fördragets bestämmelser om fri rörlighet för arbetstagare. Av samma skäl har det också införts en möjlighet till s.k. personliga avdrag för begränsat skattskyldiga som väljer att beskattas enligt IL. Med personliga avdrag avses grundavdrag, pensionsavdrag, allmänt avdrag för debiterade egenavgifter, allmänt avdrag för utländska socialförsäkringsavgifter och avdrag för periodiskt understöd samt skattereduktion för arbetsinkomst. En förutsättning för sådana avdrag är att överskottet av förvärvsinkomster i Sverige och i andra länder uteslutande eller så gott som uteslutande utgörs av överskott av förvärvsinkomster i Sverige. Från och med 2009 års taxering finns det också möjlighet att under vissa förutsättningar dra av sådana ränteutgifter som inte är utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster.

En skattskyldig som beskattas enligt SINK och som uppbär inkomst på vilken omvänd avräkning ska tillämpas måste begära återbetalning av det belopp med vilket den svenska skatten ska sättas ned. Detta hänger samman med att det inte görs någon taxering av inkomster som omfattas av SINK och att avräkning av betald spansk skatt kan medges först sedan den spanska skatten betalats.

Utskottets ställningstagande

Pensioner från Sverige som betalas ut till personer som är bosatta i Spanien ska beskattas endast i Spanien om pensionerna betalas ut på grund av enskild tjänst. Tjänstepension från den svenska offentliga sektorn beskattas enbart i Sverige. Socialförsäkringspension, dvs. garantipension (tidigare folkpension) och inkomstgrundande ålderspension (tidigare ATP) får beskattas i Sverige om mottagaren är svensk medborgare. Den svenska skatten är 25 procent om beskattningen sker enligt SINK-reglerna. Pensionerna får beskattas även i Spanien. Dubbelbeskattningen undanröjs i Sverige med s.k. omvänd avräkning, vilket innebär att Sverige ska avräkna den spanska skatten på dessa pensioner från den svenska skatten på samma pensioner. Skattskyldiga som beskattas enligt SINK och som uppbär inkomst på vilken omvänd avräkning ska tillämpas måste begära återbetalning av det belopp med vilket den svenska skatten ska sättas ned. Detta hänger samman med att det inte görs någon taxering av inkomster som omfattas av SINK och att avräkning av betald spansk skatt kan medges först sedan den spanska skatten betalats. Återbetalning sker så snart den skattskyldige har redovisat till Skatteverket hur mycket skatt som betalats i Spanien på inkomsten.

Med anledning av motionsyrkanden om omförhandling av skatteavtalet med Spanien våren 2009 (bet. 2008/09:SkU25) uttalade utskottet följande:

Dubbelbeskattningsavtalet med Spanien innehåller – som alla skatteavtal – vissa kompromisser som är ett resultat av att de avtalslutande staterna har olika utgångspunkter och gjort olika prioriteringar vid avtalsförhandlingen. Sverige hävdar av både ekonomiska och principiella skäl rätten att beskatta pensioner som intjänats i Sverige och utbetalas från Sverige till mottagare i andra länder. Vanligen leder detta till att beskattningen i de andra länderna sätts ned i motsvarande mån. Spanien accepterade emellertid inte denna ordning utan insisterade på att få den primära beskattningsrätten till pensionerna. Som en eftergift gick Sverige med på att medge avräkning av den spanska skatten från den svenska skatten, dvs. omvänd avräkning.

Utskottet har förståelse för att nuvarande ordning kan upplevas som en onödig omgång och dessutom vara besvärlig för pensionärer med låga inkomster. Det är dock resultatet av den kompromiss som länderna nådde fram till när det gällde beskattningsrätten till bl.a. pensioner. Sverige kan inte ensidigt göra någon ändring i nuvarande skatteavtal. Enligt utskottets mening skulle det också vara förenat med stora svårigheter att förändra reglerna så att avräkning kan medges innan den spanska skatten erlagts.

Utskottet vidhöll ställningstagandet när liknande motioner behandlades förra våren (bet. 2010/11:SkU23) och noterade att finansministern i svar på en skriftlig fråga (fr. 2010/11:117) anförde att arbetet med de generella skatteavtalen pågår och kan förväntas öka i omfattning de kommande åren. Man underströk även vikten av att Sverige har ett konkurrenskraftigt skatteavtalsnät som bidrar till att svenska företag kan konkurrera utomlands på fördelaktiga villkor. Vidare noterades att regeringen under sommaren 2010 tagit initiativ till en omförhandling av skatteavtalet med Spanien. Utskottet avstyrker härmed motion 2011/12:Sk416.

Idrottsutövare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om ändring av reglerna om s.k. artistskatt.

Motionen

I motion 2011/12:Sk351 av Christer Adelsbo (S) anfördes att spelarflykten till bl.a. Danmark varit mycket stor de senaste åren, särskilt inom fotboll och handboll. Problemet är de stora skillnaderna när det gäller klubbarnas ekonomiska förutsättningar. Som exempel nämns att artistskatten (A-SINK) medges under sex månader i Sverige, medan motsvarande tid i Danmark är tre år. Motionären begär en översyn av de svenska skattereglerna i syfte att få ett mer enhetligt nordiskt regelverk för idrottsutövarnas beskattning.

Bakgrund

Begränsat skattskyldiga

En idrottsman eller artist som skatterettsligt anses vara bosatt utomlands och som vistas i Sverige en kortare tid än sex månader är begränsat skattskyldig för kontant ersättning eller annat vederlag för idrottslig eller artistisk verksamhet som bedrivs här i landet. Skatten är 15 procent av den skattepliktiga inkomsten. Beskattningsreglerna för artister och idrottsmän som är bosatta utomlands finns i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. (A-SINK). Skatten är en statlig definitiv källskatt och skattesatsen uppgår till 15 procent. Att skatten är en definitiv källskatt innebär att skatten tas ut på bruttointkomsten och att möjlighet till kostnadsavdrag saknas. Utbetalaren av inkomsten innehåller och betalar in skatten till Skatteverket och mottagaren behöver inte deklarerat i Sverige. Från och med den 1 januari 2010 finns en möjlighet artister, idrottsmän och artistföretag som är bosatta utomlands att välja att i stället bli beskattade enligt inkomstskattelagen. Med denna valmöjlighet får artisterna och idrottsmännen möjlighet att göra avdrag för utgifter som kan hänföras till intäkternas förvärvande samt rätt till vissa skattereduktioner.

Danmark

Den danska motsvarigheten till den svenska artistskatten är de danska reglerna om expertskatt. I Danmark beskattas artister och idrottsmän på samma sätt som experter. Detta innebär att de som är skattskyldiga i Danmark kan välja att i upp till 36 månader, dvs. 3 år, beskattas med 25 procent på uppbyggnads lönen. Bestämmelsen infördes för att främja forskning och produktutveckling och därmed stärka Danmarks internationella konkurrenskraft. Lagen väckte snabbt offentlig debatt, bl.a. för att danska professionella idrottsklubbar använt sig av bestämmelserna för att kunna locka utländska spelare och tränare till landet. I Danmark kan således en expert, idrottsman eller artist som är bosatt utomlands vistas i landet i 36 månader utan att vistelsen betraktas som stadigvarande. Efter denna treårsperiod träder vanliga regler in om artisten etc. väljer att stanna i Danmark, och eftertaxering kan då bli aktuell.

Förenklade svenska regler om expertskatt

Reglerna om skattelättnader för experter, forskare och andra utländska nyckelpersoner infördes den 1 januari 2001. Skattelättnaden innebär enligt 11 kap. 22 och 23 §§ inkomstskattelagen att vissa delar av ersättningen för arbetet inte ska tas upp till beskattning under de tre första åren.

En utökning av de befintliga reglerna om expertskatt trädde i kraft den 1 januari 2012. De nya bestämmelserna innebär en utökning jämfört med tidigare och medför att en utländsk arbetstagare som har en lön som överstiger en bestämd nivå alltid ska ges skattelättnaden utan att det görs någon prövning av arbetstagarens kvalifikationer. De nya reglerna omfattar

samtliga arbetstagare, dvs. oavsett vilken kompetens eller andra egenskaper de i övrigt besitter eller vilken associationsform arbetsgivaren har. Därmed kommer fler personer än tidigare att omfattas av reglerna om expertskatt. För arbete i Sverige som har påbörjats före ikraftträdandet gäller dock äldre bestämmelser.

Utskottets ställningstagande

De svenska reglerna innebar sammanfattningsvis tidigare att en idrottsman eller artist som var bosatt utomlands under en sexmånadersperiod beskattades enligt reglerna om A-SINK. Fortsatte anställningen efter denna tid betraktades vistelsen i Sverige som stadigvarande, och beskattning skedde efter vanliga regler.

Beroende på storleken på den ersättning som idrottsutövarna får från sin anställning i Sverige kan de nu komma att omfattas av de nya utökade reglerna om expertskatt och därmed få en reducerad beskattning i Sverige.

Detta innebär att man nu även i Sverige har ytterligare en möjlighet till förmånligare beskattning under en längre tidsperiod än tidigare. Med det ovan anförda avstyrker utskottet motion 2011/12:Sk351.

Öresundsavtalet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden avseende omförhandling av det svensk-danska avtalet.

Jämför reservationerna 15 (S, MP, V) och 16 (SD).

Skatteavtalet

Riksdagen godkände i juni 2004 ett avtal mellan Sverige och Danmark som löser vissa problem som kan uppstå vid tillämpningen av det nordiska skatteavtalet beträffande personer som arbetspendlar mellan Sverige och Danmark. Det särskilda avtalet mellan Sverige och Danmark innebär kortfattat att skatt betalas i arbetslandet och att en skatteutjämning sker till bosättningslandet.

Avtalet föreskriver vissa undantag från bestämmelserna i det nordiska skatteavtalet, bl.a. när det gäller beskattning av anställningsinkomster. Därutöver innehåller avtalet åtaganden från de båda staterna att medge avdrag för inbetalningar till pensionsordningar och avdrag för utgifter för resor över Öresundsbron samt ett åtagande om ett system för utjämning mellan Sverige och Danmark av vissa skatteintäkter. Avtalet innehåller också en överenskommelse om att efter två år utvärdera ordningen för utjämning, särskilt i fråga om den del av kommunalskatten som tas ut för primärkom-

munernas räkning. Därefter utvärderas hela systemet vart femte år eller vid väsentliga förändringar av de båda ländernas skattesystem (prop. 2003/04:149, bet. 2003/04:SkU31).

Avtalet innehåller också en överenskommelse om att Sverige och Danmark ska inleda diskussioner för att överväga införande av nya bestämmelser eller ta initiativ till ändringar av det nordiska skatteavtalet om det skulle visa sig att det finns skattemässiga hinder för den fortsatta integrationen i Öresundsregionen.

Motionerna

En omförhandling av det särskilda skatteavtalet mellan Sverige och Danmark och en översyn av hur ersättningsbeloppet till Sverige fördelas yrkas i samtliga motioner. I motion 2011/12:Sk225 av Christer Akej (M) anförts att regeringen bör se över möjligheten att låta ersättningsbeloppet från Danmark fördelas direkt till de kommuner som hyser en betydande andel arbetspendlare.

I motion 2011/12:Sk297 av Maria Ferm och Ulf Holm (MP) yrkandena 1 och 2 anförts att regeringen bör initiera en omförhandling av skatteavtalet mellan Sverige och Danmark och att en kompensation bör ges till de kommuner som har en hög andel gränsgångare.

I motion 2011/12:Sk320 av Ulf Nilsson m.fl. (FP) yrkandena 1 och 2 anförts att det särskilda skatteavtalet mellan Sverige och Danmark avseende Öresundsregionen bör omförhandlas eftersom det innehåller så många undantag att Sverige och Skåne förlorar avsevärda intäkter. Vidare anförts att den överförda skattekompensationen bör fördelas direkt till skånska kommuner eftersom det i det kommunala utjämningsystemet inte tas någon hänsyn till gränspendlingen.

I motion 2011/12:Sk426 av Carina Herrstedt (SD) föreslås att regeringen gör en översyn av skattelagstiftningen och omförhandlar skatteavtalet mellan Sverige och Danmark så att löntagare betalar skatt där de är folkbokförda och inte där de arbetar.

I motion 2011/12:U307 av Leif Jakobsson m.fl. (S) yrkande 3 anförts att det finns ett stort behov att snarast omförhandla skatteavtalet med Danmark. Avtalet är i sin utformning till stor nackdel för Sveriges kommuner och ytterligare ofördelaktigt i sin tillämpning.

Utskottets ställningstagande

I det särskilda avtalet mellan Sverige och Danmark finns, som nyss nämnts, en utjämningsordning för skatteintäkter avseende arbetspendlare över Öresund. Utjämningsordningen reglerar hur Sverige och Danmark ska kompenseras för uteblivna skatteintäkter. Från skatteutjämningsystemet undantas landstingsskatten, offentliganställdas löner samt inkomster under

cirka 150 000 danska kronor (motsvarar i dag ca 178 700 svenska kronor). Skatteverket uppskattar att en tredjedel av arbetspendlarna från Sverige omfattas av utjämningsordningen.

För inkomståret 2007 sände Sverige ett utjämningsbelopp om ca 78 miljoner kronor till Danmark och fick från Danmark 644 miljoner kronor. För inkomståret 2008 blev nettot 755 miljoner kronor och för 2009 blev nettot 683 miljoner kronor. De nettobelopp som Sverige hittills årligen fått från Danmark fördelas mellan samtliga kommuner och landsting via anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Den främsta orsaken till ökningen är det växande antalet arbetspendlare från Sverige till Danmark. En annan orsak är att Skatteverket har justerat vissa brister som gällde urval och underlag, vilket har medfört att de belopp som överförts till Danmark har minskat.

När det gäller motionsyrkandena om att regeringen skyndsamt ska ta initiativ till en omförhandling av skatteavtalet noterar utskottet att regeringen den 11 november 2010 sände en begäran till det danska Skatteministeriet om en gemensam utvärdering av avtalet. Sverige har därefter mottagit ett positivt svar från Danmark och en gemensam ekonomisk utvärdering pågår för närvarande mellan Finansdepartementet i Sverige och det danska Skatteministeriet. Utskottet anser att utvärderingen ska slutföras innan man tar ställning till om det behövs en omförhandling av avtalet.

När det gäller pendlings effekter på utjämningsystemet uppdrog utredningen åt Statskontoret att ta fram ett underlag (Gränspendlingens effekter på det kommunala utjämningsystemet). Utredningen överlämnade sitt betänkande till regeringen den 27 april 2011 (SOU 2011:39). I ett interpellationssvar den 1 mars 2012 på interpellation 2011/12:259 Nytt kommunalt utjämningsssystem uttalade statsrådet Peter Norman (M) följande:

Att kommunerna och landstingen behöver långsiktiga och stabila planeringsförutsättningar är något jag tror att vi alla är eniga om. Detta innefattar även systemet för kommunalekonomisk utjämning. I betänkandet Likvärdiga förutsättningar – Översyn av den kommunala utjämningsordningen (SOU 2011:39) föreslås att vissa modifieringar och uppdateringar görs i dagens utjämningsystem. Det är alltså inte fråga om att införa ett nytt system. Även om flertalet remissinstanser i huvudsak är positiva till förslagen har det i remissvaren framförts en hel del synpunkter på och även invändningar mot vissa av förslagen. Regeringen värderar alltid de synpunkter som har lämnats i samband med remittering i den fortsatta beredningen av olika förslag. Beredningen i det aktuella ärendet är ännu inte avslutad. Jag är mycket väl medveten om att kommunerna och landstingen väntar på besked. Jag avser därför att återkomma i dessa frågor så snart som möjligt.

Med det ovan anförda avstyrker utskottet därmed samtliga motioner som behandlats i avsnittet.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (S)

av Leif Jakobsson (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Anders Karlsson (S), Peter Persson (S) och Patrik Björck (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Sk361 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkandena 1 och 4,

bifaller delvis motionerna

2011/12:Sk235 av Susanne Eberstein och Ingemar Nilsson (båda S),

2011/12:Sk253 av Kerstin Haglö m.fl. (S),

2011/12:Sk314 av Katarina Köhler (S) och

2011/12:Sk397 av Jörgen Hellman och Peter Johnsson (båda S) yrkandena 2–5 och

avslår motionerna

2011/12:Sk232 av Margareta Cederfelt (M),

2011/12:Sk258 av Caroline Szyber (KD),

2011/12:Sk259 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2,

2011/12:Sk283 av Gustav Nilsson (M),

2011/12:Sk291 av Lars Ohly m.fl. (V),

2011/12:Sk313 av Hans Hoff och Adnan Dibrani (båda S),

2011/12:Sk328 av Nina Lundström (FP),

2011/12:Sk348 av Désirée Pethrus och Penilla Gunther (båda KD) yrkandena 1 och 2,

2011/12:Sk356 av Tomas Tobé (M) yrkande 3,

2011/12:Sk373 av Lennart Axelsson m.fl. (S),

2011/12:Sk388 av Isabella Jernbeck m.fl. (M),

2011/12:Sk389 av Karin Nilsson och Per-Ingvar Johnsson (båda C),

2011/12:Sk406 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M),

2011/12:Sk411 av Sven-Olof Sällström m.fl. (SD),

2011/12:Sk425 av Carina Herrstedt (SD),

2011/12:C317 av Caroline Szyber (KD) yrkande 5 och

2011/12:MJ469 av Tina Ehn m.fl. (MP) yrkande 15.

Ställningstagande

Vårt mål för skattepolitiken är att få fler människor i arbete, trygga välfärden och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. Skatt ska betalas efter bärkraft, och den gemensamma välfärden ska finansieras via skatterna. Den som har högre inkomster ska bidra med mer än den som har lägre. Skatterna ska också främja en ökad hållbar tillväxt.

När det gäller skattesystemets utformning vill vi betona vikten av att eftersträva ett system som är likformigt, enkelt att tillämpa och har så få undantag som möjligt. Skattesystemets huvudfunktioner är att trygga finansieringen av den offentliga välfärden samt att verka utjämnande mellan grupper och över tid. Den borgerliga regeringens politik när det gäller skattesystemet har gått i rakt motsatt riktning. Kortsiktighet har gått före långsiktighet. Särreglerna blir allt fler, och krånglet ökar därmed. Gränsdragningsproblem har byggts in i skatte- och avdragssystemen. Regeringen har tillsatt flera mindre, avgränsade skatteutredningar (t.ex. företagsbeskattning, mervärdesskatt) med experter, men vi menar att det behövs en bredare översyn som förankras i riksdagen. Skatteuppbörden och skattesystemets design framstår som allt viktigare instrument för den ekonomiska politiken. Det behövs nu en ny, bred och parlamentarisk översyn av hela skattesystemet.

Vi vill att skatter tas ut på ett rättvist och effektivt sätt. Ett rättvist skattesystem kännetecknas av att skatten tas ut likformigt och efter bärkraft. Intresset av ett effektivt skattesystem talar för en strävan mot breda skattebaser och låga skattesatser inom ramen för bibehållna skatteintäkter. Bibehållandet av Sveriges globala konkurrenskraft talar också för låga skattesatser på breda skattebaser. Beskattning ska vidare vila på stabila hellre än instabila skattebaser. Skattesystemet bör även vara enkelt och överskådligt samt utformat så att det förhindrar skattefusk och skatteplanering. Möjligheter att skjuta upp beskattning och flytta inkomster (beskattning) mellan olika inkomstslag bör motverkas. Skatterna har också en roll i omställningen till det gröna folkhemmet. Skattesystemet måste slutligen vara förenligt med krav från EU-rätten samtidigt som Sverige måste påverka EU-rätten i de delar vi anser den svenska lagstiftningen vara bättre för miljön, anställda, konsumenter och medborgare.

Den särskilda skattereduktionen på förvärvsinkomster som den borgerliga regeringen har infört, det s.k. jobbskatteavdraget, bygger på antagandet att sänkt skatt på arbete ökar viljan hos den enskilde att öka sitt arbetsutbud. Mycket tyder dock på att den s.k. substitutionseffekten är liten och dessutom avtagande när det gäller skattereduktionens storlek.

Regeringens förda politik har lett till ökade klyftor i samhället. Särskilt markant är skillnaden mellan dem som förvärvsarbetar och dem som inte gör det. Den som är sjuk, arbetslös eller går i pension får inte bara lägre inkomst utan betalar dessutom högre skatt än löntagare vid olika inkom-

ter. En väl fungerande arbetslinje kräver att det både ska löna sig att arbeta och att ha arbetat. Olika typer av inkomster av tjänst ska beskattas lika.

Vad vi nu har anfört om skattepolitikens inriktning och grundläggande principer för skattesystemet bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Detta innebär att vi ställer oss bakom motionerna Sk361 yrkande 1 och 4, Sk397, Sk235, Sk253 och Sk314. Övriga motionsyrkanden bör avslås av riksdagen.

2. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (MP)

av Mats Pertoft (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Sk259 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2,

bifaller delvis motion

2011/12:Sk361 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkandena 1 och 4 samt

avslår motionerna

2011/12:Sk232 av Margareta Cederfelt (M),

2011/12:Sk235 av Susanne Eberstein och Ingemar Nilsson (båda S),

2011/12:Sk253 av Kerstin Haglö m.fl. (S),

2011/12:Sk258 av Caroline Szyber (KD),

2011/12:Sk283 av Gustav Nilsson (M),

2011/12:Sk291 av Lars Ohly m.fl. (V),

2011/12:Sk313 av Hans Hoff och Adnan Dibrani (båda S),

2011/12:Sk314 av Katarina Köhler (S),

2011/12:Sk328 av Nina Lundström (FP),

2011/12:Sk348 av Désirée Pethrus och Penilla Gunther (båda KD) yrkandena 1 och 2,

2011/12:Sk356 av Tomas Tobé (M) yrkande 3,

2011/12:Sk373 av Lennart Axelsson m.fl. (S),

2011/12:Sk388 av Isabella Jernbeck m.fl. (M),

2011/12:Sk389 av Karin Nilsson och Per-Ingvar Johnsson (båda C),

2011/12:Sk397 av Jörgen Hellman och Peter Johnsson (båda S) yrkandena 2–5,

2011/12:Sk406 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M),

2011/12:Sk411 av Sven-Olof Sällström m.fl. (SD),

2011/12:Sk425 av Carina Herrstedt (SD),

2011/12:C317 av Caroline Szyber (KD) yrkande 5 och

2011/12:MJ469 av Tina Ehn m.fl. (MP) yrkande 15.

Ställningstagande

Målet för skattepolitiken är att de skatter som behövs för att finansiera den gemensamma välfärden ska tas in på ett rättvist och rättssäkert sätt. Skatten ska beräknas utifrån bärkraft och på ett sätt som så långt som möjligt undviker oönskade snedvridningar av ekonomin. Genom skatter på miljö- och hälsoskadliga varor och beteenden ska samhällskostnader som annars inte syns i priset synliggöras, för att styra konsumtion och investeringar i en mer hållbar riktning. Skattepolitiken ska vara omfördelande. Omfördelningen i samhället sker genom de allmänna socialförsäkringarna och skattesystemet tillsammans.

Skattesystemet utgör grundbulten i landets välfärd. Ett transparent, enkelt och likformigt skattesystem är viktigt. Det är rimligt med en progressivitet i skattesystemet så att de som tjänar mest också betalar en större andel av sin inkomst i skatt. Samtidigt är det viktigt att systemet bidrar till incitament för egen försörjning.

De principer om enkelhet och likformighet som vägledde den stora skattereformen har åsidosatts i åtskilliga fall. Nya undantag, nedsättningar och särlösningar har införts, och konsekvensen har blivit ett krångligare och mindre likformigt skattesystem. Det är hög tid att göra en ny bred skatteöversyn för att återupprätta principerna om enkelhet och likformighet samt möta de utmaningar som den tilltagande globaliseringen för med sig.

De ekonomiska klyftorna i samhället måste minska. Det är i grunden positivt att göra det lönsammare att arbeta, men samtidigt befogat att personer med hög inkomst betalar mer i skatt än de med lägre inkomst. Klyftan i beskattning av pension och arbetsinkomster måste minska. Vidare bör jobbskatteavdraget trappas ner så att det är helt borta vid miljoninkomster.

Skattesystemet måste också säkerställa att föräldralediga med föräldrapenning inte diskrimineras. Regeringen påstår att "jobbskatteavdraget bidrar till ett mer jämställt föräldraskap". Men faktum är att jobbskatteavdraget i kronor är högre när man tjänar mer. Jobbskatteavdragets konstruktion är kontraproduktiv för att få fler pappor att ta ut föräldraledighet eftersom de i genomsnitt tjänar mer än kvinnor. På den föräldrapenning som betalas ut görs heller inget jobbskatteavdrag, och därmed betalar föräldralediga högre skatt än om de skulle ha jobbat. Jobbskatteavdraget gör i sin konstruktion att det inte "värderas" att föräldrar tar ut föräldraledighet. Nivån på föräldrapenningen bygger på inkomster från lönearbete och bör således inte beskattas annorlunda än om personen arbetar. Det behövs en seriös översyn av jobbskatteavdragets effekter på uttaget av föräldrapenning samt en översyn av skattesystemet så att det inte diskriminerar föräldralediga med föräldrapenning.

Vad jag har anfört om skattesystemet och skattepolitikens inriktning bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Jag bifaller således motion Sk259 yrkandena 1 och 2 och bifaller delvis motion Sk361.

3. Skatteskala, grundavdrag m.m., punkt 1 (V)

av Emma Wallrup (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Sk291 av Lars Ohly m.fl. (V) och avslår motionerna

2011/12:Sk232 av Margareta Cederfelt (M),

2011/12:Sk235 av Susanne Eberstein och Ingemar Nilsson (båda S),

2011/12:Sk253 av Kerstin Haglö m.fl. (S),

2011/12:Sk258 av Caroline Szyber (KD),

2011/12:Sk259 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2,

2011/12:Sk283 av Gustav Nilsson (M),

2011/12:Sk313 av Hans Hoff och Adnan Dibrani (båda S),

2011/12:Sk314 av Katarina Köhler (S),

2011/12:Sk328 av Nina Lundström (FP),

2011/12:Sk348 av Désirée Pethrus och Penilla Gunther (båda KD) yrkandena 1 och 2,

2011/12:Sk356 av Tomas Tobé (M) yrkande 3,

2011/12:Sk361 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkandena 1 och 4,

2011/12:Sk373 av Lennart Axelsson m.fl. (S),

2011/12:Sk388 av Isabella Jernbeck m.fl. (M),

2011/12:Sk389 av Karin Nilsson och Per-Ingvar Johnsson (båda C),

2011/12:Sk397 av Jörgen Hellman och Peter Johnsson (båda S) yrkandena 2–5,

2011/12:Sk406 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M),

2011/12:Sk411 av Sven-Olof Sällström m.fl. (SD),

2011/12:Sk425 av Carina Herrstedt (SD),

2011/12:C317 av Caroline Szyber (KD) yrkande 5 och

2011/12:MJ469 av Tina Ehn m.fl. (MP) yrkande 15.

Ställningstagande

Det har nu gått drygt tjugo år sedan den stora skatteomläggningen i början av 1990-talet. Den karakteriserades av breddade skattebaser och sänkta skattesatser. De grundläggande principerna bakom skattereformen sades vara enkelhet, likformighet och neutralitet i beskattningen, där likformighet innebär att inkomster som är lika stora ska beskattas lika och neutralitet innebär att hushålls och företags handlingsalternativ ska vara oberoende av beskattningen.

Sedan reformen har dock en lång rad ändringar genomförts. Exempel på detta är differentierad moms, avdragsrätt för vissa köp av tjänster (RUT och ROT) och införandet av jobbskatteavdraget. Dessa förändringar har bl.a. inneburit att inkomst i form av lön beskattas lägre än inkomst i form av pension, a-kassa eller sjukpenning, vilket strider mot principen om likformighet i skattesystemet. Med rätta uppfattas det också som orättvist av pensionärer, arbetslösa och sjuka som får betala högre skatt än löntagare vid en lika stor inkomst.

Skatteuttaget måste upplevas som rättvist för att få acceptans, inte minst mot bakgrund av de senaste årtiondenas ökade inkomst- och förmögenhetsskillnader i det svenska samhället. Skattesystemet har därför en viktig fördelningspolitisk roll. Principen om skatt efter bärkraft innebär i dagens skattesystem att höga inkomster från tjänst beskattas med en högre skattesats än lägre inkomster. Det är viktigt att eftersträva ett system som är enhetligt och med en likformig inkomstbeskattning som är oberoende av om inkomsten kommer från lön, pension, arbetslöshetsersättning och sjuk- eller föräldraförsäkring. Principen om lika skatt vid lika inkomst är en viktig rättvisefråga. På så sätt minimeras också möjligheterna till skatteplanering. Genom att kraftfullt bekämpa skattefusk stärker vi välfärden och skapar rättvisa konkurrensvillkor för företagen. Ett enkelt skattesystem som är lätt att förstå ökar dess legitimitet och leder i förlängningen till minskat skattefusk.

Jag anser att det är dags för en ny, bred skatteöversyn och föreslår att en parlamentarisk utredning tillsätts för att utvärdera dagens skattesystem och föreslå förändringar. En av utgångspunkterna för en ny skatteutredning bör vara att garantera en långsiktig finansiering av välfärden så att den gemensamma sektorn åter kan öka i förhållande till privat sektor för att möta framtida välfärdsbehov. Översynen bör vägledas av principer om enkelhet, neutralitet och likformighet, skatt efter bärkraft samt främjande av folkhälsa, en god miljö och klimatomställning. Regeringen bör därför snarast tillsätta en parlamentarisk utredning med uppgift att återupprätta principerna om enkelhet och likformighet i skattesystemet. Vi måste få ett skattesystem som på ett mer rättvist sätt kan finansiera en bra välfärd.

Vad jag nu har anfört om inriktningen av skattepolitiken och behovet av en bred skatteöversyn bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4. Pensionsförsäkringar, punkt 2 (SD)

av Thoralf Alfsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Sk424 av David Lång och Mikael Jansson (båda SD) yrkande 2 och

avslår motionerna

2011/12:Sk218 av Johan Linander (C),

2011/12:Sk325 av Lars Elinderson (M) och

2011/12:Sk382 av Tuve Skånberg (KD).

Ställningstagande

I inkomstskattelagen finns bestämmelser som reglerar vilka som får komma i fråga som förmånstagare till pensionsförsäkringar. Reglerna gäller för såväl privata försäkringar som tjänstepensionsförsäkringar. I dagsläget är det make, maka, sambo och barn samt makes eller sambos barn som kommer i fråga. Uteslutna är således barnbarn, syskon, syskonbarn m.fl.

Nuvarande regler innebär enligt min mening en kraftig inskränkning av vissa medborgares frihet. Exempelvis kan en ensamstående utan barn inte sätta in någon förmånstagare, vilket med tanke på att det rör sig om ett privat sparande är helt orimligt. Reglerna kan dessutom komma att innebära att försäkringstagaren får låta pengarna gå vidare till sin sambos barn, men inte till egna barnbarn eller till syskonbarn om det egna barnet har avlidit. En ytterligare orimlig konsekvens är att pengarna försvinner in i försäkringskollektivet i de fall godkända förmånstagare saknas. Min bestämda uppfattning är att staten inte ska ha synpunkter på vem som ska vara förmånstagare, utan detta ska, utan inskränkningar, vara upp till försäkringstagaren. Begränsningen av förmånstagarkretsen bör därför tas bort. Jag tillstyrker således motion Sk424.

5. Förmånsvärde för vissa bilar, punkt 5 (S)

av Leif Jakobsson (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Anders Karlsson (S), Peter Persson (S) och Patrik Björck (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Sk361 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 16 och

avslår motion

2011/12:Sk428 av Siv Holma m.fl. (V) yrkande 3 i denna del.

Ställningstagande

Ett tydligt budskap måste skickas till fordonsindustrin om att vi vill ställa allt hårdare krav på de fordon som säljs i Sverige. Fordon med låga utsläpp ska gynnas, och fordon med höga utsläpp ska betala mer, t.ex. genom ett förmånsvärdessystem som främjar energieffektiva bilar oavsett bränsle.

Vi är starkt kritiska till att nedsättningen av förmånsvärdet för etanolbilar har tagits bort. Detta kommer att få stora konsekvenser för etanolbilsförsäljningen och också för biltillverkarnas intresse att ta fram etanolanpassade fordon för den svenska marknaden. Speciellt illa är det för ägare till bensinmackar som efter införandet av den s.k. pumplagen har investerat i etanolpumpar. Att ensidigt ta bort nedsättningen för etanol kommer också att innebära en för stor belastning på det redan hårt ansatta nätet för fordonsgasen. Detta kommer att förta en del av klimatnyttan. Vi anser att den tidsbegränsade nedsättningen av förmånsvärdet ska omfatta även etanoldrivna fordon. Vad vi nu har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6. Förmånsvärde för vissa bilar, punkt 5 (V)

av Emma Wallrup (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Sk428 av Siv Holma m.fl. (V) yrkande 3 i denna del och avslår motion

2011/12:Sk361 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 16.

Ställningstagande

Det är bra att premiera inköp av miljöbilar, men dagens utformning av reglerna leder ändå till låg priskänslighet, och det får till effekt att nya bilar är tyngre, motorstarkare och mer bränsleslukande i Sverige än i många andra EU-länder. Många nya personbilar köps av företag, och därför är det viktigt att förmånssystemet har koppling till miljöpåverkan. Eftersom de flesta bilar som säljs är fordon som körs på fossila bränslen, måste förmånssystemet ändras så att det inte försvårar eller motverkar strävan att nå miljömål. Oljekommissionen (med representanter från bl.a. Volvo och LRF) har pekat på att en ändrad förmånsbeskattning är en av tre viktiga åtgärder för att få fram bränslesnåla fordon. Storbritannien införde ett förmånssystem 2002 med utgångspunkten att minska klimatpåverkan och förbättra den lokala luftkvaliteten. Naturvårdsverket har undersökt vilka miljöeffekterna skulle bli om Sverige skulle ha ett liknande

system. Deras analys visar att koldioxidutsläppen skulle minska med nästan 4 procent, vilket måste anses vara högt för en enskild åtgärd. Den goda effekten uppstår eftersom uppskattningsvis 25 procent av nybilsförsäljningen är förmånsbilar. Jag anser att förmånssystemet bör ändras så att det baseras på bilarnas miljöpåverkan, dvs. ett koldioxidbaserat förmånsskattesystem som kopplar bilarnas koldioxidutsläpp till deras förmånsvärde.

Förmånen av fri parkering ingår i schablonen för bilförmån, oavsett om förmånsbilen används i tjänsten eller privat eller var i landet man bor. En p-plats måste anses ha olika värde beroende på var i landet man befinner sig. En schablon kan därmed inte täcka in denna förmån och blir därmed en förtäckt förmån till dem som reser med bil. Vi anser därför att förmån av fri parkering inte bör ingå i värderingen av förmånsbil, utan hanteras inom systemet för beskattning av parkeringsförmån.

Riksdagen bör rikta ett tillkännagivande till regeringen om vad jag nu har anfört.

7. Kostnadsersättningar från kommunen, punkt 7 (S)

av Leif Jakobsson (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Anders Karlsson (S), Peter Persson (S) och Patrik Björck (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Sk354 av Marie Nordén m.fl. (S) och avslår motion 2011/12:Sk247 av Jan Ertsborn (FP).

Ställningstagande

Som anförs i motionen finns det en stor grupp medborgare som i det tysta utför en viktig insats i samhället mot en blygsam ersättning. Det handlar om personer som åtar sig uppdrag på frivillig basis som kontaktperson, stödfamilj, övervakare, god man etc. För att täcka de merkostnader som uppstår till följd av uppdraget får dessa personer omkostnadsersättning från kommunen. Ersättningen är skattepliktig. Avdrag medges vanligtvis med ett belopp som motsvarar den mottagna ersättningen, med den begränsning som följer av 12 kap. 2 § inkomstskattelagen. Den 1 januari 2007 höjdes gränsen för det icke avdragsgilla beloppet från 1 000 kronor till 5 000 kronor. Syftet med denna förändring var att finansiera jobbskatteavdraget och förenkla Skatteverkets administration och kontroll av avdragen för övriga utgifter. Den kraftiga höjningen av beloppsgränsen för avdraget innebär för många familjehemsföräldrar och andra frivilligarbetare att hela den kostnadsersättning de har fått blir beskattad. För många innebär det en

så kännbar förlust att det inte kan fortsätta sitt uppdrag. Kommunerna har fått allt svårare att rekrytera frivilligarbetare. Detta är ett allvarligt hot eftersom vi behöver ha fler frivilligarbetare i samhället, inte färre. Den första åtgärden måste då vara att förbättra villkoren för dessa personer, som redan i dag sparar stora belopp åt samhället årligen.

Vad vi nu har anfört bör riksdagen med anledning av motion Sk354 som sin mening ge regeringen till känna.

8. Bär, svamp och kottar, punkt 9 (SD)

av Thoralf Alfsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Sk427 av Mikael Jansson och David Lång (båda SD) yrkandena 1 och 2 samt

avslår motion

2011/12:Sk226 av Anders Sellström (KD).

Ställningstagande

Skattelättnader vid manuell skörd gynnar arbetsgivaren oavsett om han är bonde, fruktodlare eller bärplockarfirma. Lönsamheten är ofta liten i denna bransch, och skattelättnader gynnar därför närodlade livsmedel. För svenska studenter kan arbete med manuellt skördande vara en god hjälp för försörjningen över sommarferien. De svarta löner som finns inom säsongarbetet med manuell skörd antas motverkas genom lägre skatter, och utländska bärplockare som är skattebefriade utsätts för lika konkurrens från svenska plockare om dessa har ett större grundavdrag.

Vilt växande bär och svamp är en tillgång som riskerar att bli kvar i skogen om inte villkoren förbättras. Jag anser att riksdagen bör tillkännage för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda former för skattelättnader för tillfällig arbetskraft som skördar manuellt inom växtodling eller som plockar bär under perioden från midsommar till den 30 september. Vidare bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen vad som anförs i motionen om att utreda en höjning av grundavdraget för plockning av vilt växande bär och svamp. Med det sagda tillstyrker jag motion Sk427.

9. HUS-avdrag, punkt 10 (M, FP, C, KD)

av Henrik von Sydow (M), Ulf Berg (M), Lena Asplund (M), Fredrik Schulte (M), Karin Nilsson (C), Maria Abrahamsson (M), Lars Gustafsson (KD) och Anna Steele (FP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Sk214 av Leif Pettersson (S),

2011/12:Sk216 av Bo Bernhardsson (S),

2011/12:Sk219 av Tomas Eneroth m.fl. (S),

2011/12:Sk244 av Eliza Roszkowska Öberg (M),

2011/12:Sk245 av Eliza Roszkowska Öberg (M),

2011/12:Sk250 av Anders Karlsson och Peter Persson (båda S) yrkandena 1–3,

2011/12:Sk257 av Andreas Carlson och Lars-Axel Nordell (båda KD),

2011/12:Sk261 av Anders Flanking och Ola Johansson (båda C),

2011/12:Sk267 av Anna Steele (FP),

2011/12:Sk273 av Hans Backman (FP),

2011/12:Sk278 av Tina Acketoft (FP),

2011/12:Sk281 av Katarina Brännström (M),

2011/12:Sk286 av Caroline Szyber (KD),

2011/12:Sk292 av Jan R Andersson (M),

2011/12:Sk296 av Michael Svensson (M),

2011/12:Sk299 av Irene Oskarsson (KD),

2011/12:Sk321 av Magdalena Andersson (M),

2011/12:Sk323 av Lars Elinderson (M),

2011/12:Sk324 av Lars Elinderson och Ann-Britt Åsebol (båda M),

2011/12:Sk326 av Lars Elinderson (M),

2011/12:Sk329 av Johan Löfstrand m.fl. (S),

2011/12:Sk362 av Emma Carlsson Löfdahl (FP),

2011/12:Sk365 av Walburga Habsburg Douglas och Elisabeth Svantesson (båda M),

2011/12:Sk371 av Lotta Finstorp och Lotta Olsson (båda M),

2011/12:Sk374 av Carina Adolfsson Elgestam m.fl. (S) och

2011/12:Sk415 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson och Thomas Finnborg (båda M).

Ställningstagande

Syftet med skattereduktionen för hushållstjänster och ROT-arbeten är bl.a. att den ges för tjänster som hushållen tidigare har utfört själva eller i större omfattning köpt svart. Den reducerade skatten på dessa tjänster har ökat arbetsutbudet och gjort det lättare för den vita marknaden att konkur-

rera med den svarta marknaden på detta område. Grupper med en svag ställning på arbetsmarknaden kan få vita arbeten med allt vad det innebär i form av pensionsrätt, sjukpenning etc. Det handlar om en långsiktig och strukturell åtgärd som är nödvändig om man, som vi, ser allvarligt på svartarbete och dess följder i form av otrygga jobb, brister i försäkringsskydd, obefintligt konsumentskydd etc. Utvidgningen av det permanenta HUS-avdraget till ROT-arbete och övergången till den s.k. fakturametoden har förstärkt effekten ytterligare.

När bestämmelserna om skattereduktionen för hushållstjänster och ROT-avdrag infördes (prop. 2006/07:94, bet. 2006/07:SkU15 och prop. 2008/09:178, bet. 2008/09:SkU32) bedömdes det att det inte var möjligt att begränsa avdragen enbart till arbeten utförda i Sverige och till fastigheter i Sverige, eftersom en sådan begränsning med största sannolikhet skulle strida mot EU-rätten. Vi finner inte några skäl att göra en annan bedömning i dag.

Vi anser sammanfattningsvis att de nuvarande reglerna för HUS-avdrag är väl avvägda och inte bör ändras. Det sagda innebär att utskottet bör avstyrka samtliga under detta avsnitt behandlade motioner.

10. Fackföreningsavgift och a-kasseavgift, punkt 11 (S)

av Leif Jakobsson (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Anders Karlsson (S), Peter Persson (S) och Patrik Björck (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2011/12:Sk236 av Ingemar Nilsson och Susanne Eberstein (båda S),

2011/12:Sk309 av Ann-Christin Ahlberg (S) och

2011/12:Sk397 av Jörgen Hellman och Peter Johnsson (båda S) yrkande 1.

Ställningstagande

En väsentlig del av den svenska modellen är starka parter på arbetsmarknaden. Arbetslöshetsförsäkringen är en omställningsförsäkring som är viktig då den enskilde blir arbetslös. Den slojade avdragsrätten för medlemskap i a-kassa har lett till att många har fått sina avgifter till a-kassan höjda med hundratals kronor i månaden, och samtidigt har ersättningen försämrats. Detta har i sin tur lett till att hundratusentals människor har tvingats lämna a-kassan. Förutom ökad otrygghet för den enskilde innebär den här utvecklingen att de viktiga automatiska stabilisatorerna i ekonomin försvagas. Avdragsrätten för avgift till a-kassa bör återinföras.

Det finns även starka argument som talar för ett återinförande av avdragsrätten för fackföreningsavgift. Först och främst är det en fråga om rättvisa och en fråga om skattemässig likabehandling av parterna på arbetsmarknaden, eftersom det fortfarande är möjligt för företag och företagare att dra av sin medlemsavgift till arbetsgivarorganisationer. I ett modernt samhälle är det viktigt att staten behandlar parterna på arbetsmarknaden lika. Alla löntagare som vill ska ha råd att vara med i en a-kassa och en fackförening, och kostnaden för detta måste minska. Därför måste en skattereduktion eller ett skatteavdrag för medlemskap i a-kassa och fackförening, snarast komma till stånd. Den tekniska utformningen bör göras i samråd med a-kassorna och de fackliga organisationerna.

Vi föreslår att riksdagen med anledning av motionerna Sk236, Sk309 och Sk397 riktar ett tillkännagivande till regeringen om vad vi nu har anfört.

11. Fackföreningsavgift och a-kasseavgift, punkt 11 (V)

av Emma Wallrup (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Sk236 av Ingemar Nilsson och Susanne Eberstein (båda S) och avslår motionerna

2011/12:Sk309 av Ann-Christin Ahlberg (S) och

2011/12:Sk397 av Jörgen Hellman och Peter Johnsson (båda S) yrkande 1.

Ställningstagande

Den svenska arbetsmarknadsmodellen bygger på att det finns starka parter på arbetsmarknaden. Alla ska ha råd att vara med i en a-kassa, och arbetslöshetsförsäkringen ska vara solidariskt finansierad. För att fler ska välja att organisera sig i facket bör en skattereduktion medges för medlemskap i en facklig organisation. Det finns starka skäl som talar för ett återinförande av en skattereduktion för fackföreningsavgift. Det är en fråga om skattemässig likabehandling av parterna på arbetsmarknaden då det fortfarande är möjligt för företag och företagare att dra av sin medlemsavgift till arbetsgivarorganisationer.

Som en följd av den slopade skattereduktionen för avgift till a-kassa har en halv miljon löntagare i dag lämnat a-kassan. Avgifterna till varje arbetslöshetskassa höjdes och differentierades. Det har medfört att många står helt skyddslösa då de inte har haft råd att betala de höga avgifterna. Minskade kostnader för att vara medlem i en a-kassa tillsammans med förbättrade kvalificerings- och ersättningsvillkor är det effektivaste sättet att

skapa en inkomstförsäkring som alla med fast förankring på arbetsmarknaden kan få ersättning från vid arbetslöshet. Skattereduktion ska medges för avgiften till a-kassan.

Vad jag nu har anfört bör riksdagen med anledning av motion Sk236 som sin mening ge regeringen till känna.

12. Reseavdrag, punkt 12 (S, V)

av Leif Jakobsson (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Anders Karlsson (S), Peter Persson (S), Patrik Björck (S) och Emma Wallrup (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2011/12:Sk303 av Matilda Ernkrans och Louise Malmström (båda S) och

2011/12:Sk361 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 20 och

avslår motionerna

2011/12:Sk271 av Hans Backman och Maria Lundqvist-Brömster (båda FP) yrkandena 1 och 2,

2011/12:Sk272 av Hans Backman (FP),

2011/12:Sk298 av Stina Bergström m.fl. (MP) och

2011/12:Sk413 av Edward Riedl och Lotta Finstorp (båda M).

Ställningstagande

Om vi med olika stimulanser kan uppmuntra fler att resa kollektivt skulle det ha goda miljöeffekter. I dag gynnar reseavdraget resor som ger utsläpp framför resor utan utsläpp. Ett nytt fordons- och färdämningsneutrala reseavdrag skulle innebära att reseavdraget avsevärt förenklades. Det skulle dessutom bidra till att grupper som ofta missgynnas av dagens skattepolitik för en gångs skull ges ökade möjligheter att göra avdrag.

Vi menar därför att regeringen bör överväga att utforma ett förslag med fordonsneutrala reseavdrag för att gynna de som reser kollektivt eller cyklar. Vad vi har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

13. Reseavdrag, punkt 12 (MP)

av Mats Pertoft (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Sk298 av Stina Bergström m.fl. (MP) och avslår motionerna 2011/12:Sk271 av Hans Backman och Maria Lundqvist-Brömster (båda FP) yrkandena 1 och 2, 2011/12:Sk272 av Hans Backman (FP), 2011/12:Sk303 av Matilda Ernkrans och Louise Malmström (båda S), 2011/12:Sk361 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 20 och 2011/12:Sk413 av Edward Riedl och Lotta Finstorp (båda M).

Ställningstagande

Dagens system för avdrag för resor till och från arbetet gynnar i första hand bilister. Vi behöver ett system som premierar dem som vill resa klimatsmart i stället för tvärtom. Ett förändrat reseavdrag är en viktig pusselbit i arbetet för ett hållbart samhälle. I stället för dagens ojämlika system, som dessutom inte är klimatsmart, har tre olika alternativ funnits i debatten: att helt avskaffa reseavdragen, vilket dock skulle slå hårt mot dem som har långa resor till jobbet och inte har något alternativ till bilen, att införa ett avdragstak där den övre beloppsgränsen för reseavdraget motsvarar kostnaden för att resa med kollektivtrafik, vilket innebär att avdragsmöjligheterna (i kronor räknat) jämföras mellan bilen och kollektivtrafiken, och slutligen att införa ett rent avståndsbaserat system där samma schablonbelopp betalas ut oberoende av vilket färdmedel man väljer. Ett sådant system skulle innebära att kollektivtrafiksresenärer får lika stora avdrag som bilister, även om det är billigare att åka kollektivt, och det kan därför väntas stimulera fler människor att välja kollektiva färdmedel. Tänkbart är naturligtvis också en kombination av de olika alternativen.

Att införa ett nytt avdragssystem borde inte kräva några långa utredningstider. Enligt uppgift finns det redan sedan tidigare ett utredningsförslag på Finansdepartementet. Våra grannländer Norge och Danmark har också väl fungerade system som går att kopiera. Ett nytt reseavdrag bör kunna utredas och införas under mandatperioden. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Med det anförda tillstyrker jag motion Sk271 yrkandena 1 och 2.

14. Dubbelbeskattningsavtal, punkt 13 (SD)

av Thoralf Alfsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:T235 av Tony Wiklander m.fl. (SD) yrkande 2 och avslår motion

2011/12:Sk203 av Arhe Hamednaca (S).

Ställningstagande

En växande del av den internationella sjöfarten ägnar sig åt andra aktiviteter till sjöss än transport av gods eller passagerare, exempelvis undersökning av havsbotten, kabelläggning och konstruktionsarbeten i marin miljö. Pipelineprojekt, vind- och vågkraft, kraftkablar och intresset av att i ökad utsträckning använda havsbotten för att lägga kommunikationskablar har drivit på utvecklingen mot en tekniskt avancerad sjöfart.

Detta växande segment kräver stora resurser för forskning och teknisk utveckling samt personal från flera olika yrkesgrupper utöver de som arbetar med fartygets drift och som traditionellt räknas som sjömän, exempelvis högskoleutbildade geologer, oceanografer, marinbiologer och tekniker. Det finns för svenskt vidkommande två problem; de svenska näringsvillkoren medför att det inte går att bedriva sådan sjöfart med fartyg under svensk flagg, och arbetsmarknaden inom denna sjöfart är, till följd av nuvarande skatteregler, stängd för svenska sjömän så länge de är bosatta i Sverige.

Genom förordningen om sjöfartsstöd (2001:770) har regeringen beslutat att begränsa stödet till att endast omfatta fartyg som huvudsakligen transporterar gods eller passagerare, och därmed bestämmer regeringen i praktiken vilken sjöfart som kan bedrivas under svensk flagg.

Om man väljer att flagga ut fartyg och flytta verksamheten till något annat nordiskt land, medför det att det av skatteskäl då inte är möjligt att anställa svenska sjömän. Vidare medför Skatteverkets bedömningar av bestämmelserna i det nordiska dubbelbeskattningsavtalet att de undantag som finns i avtalet inte blir tillämpliga på dessa fall. Det medför att svenska sjömän som arbetar på dessa utflaggade fartyg blir fullt skattskyldiga i Sverige, vilket i sin tur medför att rederierna för att uppnå likvärdiga villkor som konkurrenterna måste flagga ut sina fartyg och använda sig av utländsk arbetskraft.

Jag anser i likhet med motionärerna att man för att öppna arbetsmarknaden för svenska sjömän måste ändra sjöfartsstödet och de nuvarande skattereglerna så att dessa sjömän kan ta anställning på svenska fartyg. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

15. Öresundsavtalet, punkt 16 (S, MP, V)

av Leif Jakobsson (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Anders Karlsson (S), Mats Pertoft (MP), Peter Persson (S), Patrik Björck (S) och Emma Wallrup (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2011/12:Sk297 av Maria Ferm och Ulf Holm (båda MP) yrkandena 1 och 2 samt

2011/12:U307 av Leif Jakobsson m.fl. (S) yrkande 3 och avslår motionerna

2011/12:Sk225 av Christer Akej (M),

2011/12:Sk320 av Ulf Nilsson m.fl. (FP) yrkandena 1 och 2 samt

2011/12:Sk426 av Carina Herrstedt (SD).

Ställningstagande

Arbetspendlingen över Öresund har ökat kraftigt på 2000-talet. Detta har skett som en konsekvens av Öresundsbron och ett aktivt arbete för att integrera arbetsmarknaderna i Skåne och på Själland. Pendlingen och den ökade integrationen över sundet är mycket positiv för både Sverige och Danmark. Det har inneburit en regionförstoring som är bra för näringsliv, forskning och tillväxt. Krafter på båda sidor vill se en ökad integration. Potentialen för Sveriges (och Danmarks) del i en fullt fungerande, integrerad region i Öresundsområdet tas dock inte tillvara. Sverige och den svenska välfärdens finansiering skulle kunna få väsentligt mer stöd från den skånska ekonomin om regeringen understödde utvecklingen i stället för att bara följa den. Det krävs en nationell strategi för tillväxt i Öresundsregionen där investeringar, undanröjande av gränshinder samt ambitioner för bilaterala satsningar länkas samman till ett stöd för de ansträngningar som görs lokalt. Frågan om skatteinkomster till den kommun där arbetspendlaren bor har dock blivit alltmer laddad. Obalanser i avtalet med Danmark medför att de svenska kommunerna tappar skatteintäkter, eftersom det kommunala utjämnningssystemet inte tar effekterna av gränspendlingen i beräkning. Detta medför en sammanlagd negativ påverkan på det pengaflöde som vissa kommuner skulle få.

Skatteavtalet med Danmark måste förhandlas om. Avtalet är i sin utformning till stor nackdel för Sveriges kommuner och ytterligare ofördelaktigt i sin tillämpning. Det måste till ett avtal där skattepengarna hamnar i den kommun där man nyttjar välfärden. Det borde inte finnas några hinder mot att påbörja en omförhandling av skatteavtalet, och genom att inte redan nu begära en omförhandling av avtalet förlorar man viktig tid.

Riksdagen måste ge ett tydligt uppdrag till regeringen att prioritera frågan. Utgångspunkten för ett nytt avtal bör vara att situationen för bostadskommunerna och landstingen beaktas i förhandlingen och att dessa får en rimlig täckning för de välfärdstjänster de erbjuder pendlarna i form av skola, sjukvård etc. Vidare bör de kommuner som har en hög andel gränspendlare och som i många år har missgynnats av det nuvarande skatteavtalet mellan Sverige och Danmark nu kompenseras på något sätt. Regeringen bör utreda hur detta lämpligast kan ske.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Vi tillstyrker motion Sk297 yrkandena 1 och 2 och motion U307 yrkande 3.

16. Öresundsavtalet, punkt 16 (SD)

av Thoralf Alfsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Sk426 av Carina Herrstedt (SD) och

avslår motionerna

2011/12:Sk225 av Christer Akej (M),

2011/12:Sk297 av Maria Ferm och Ulf Holm (båda MP) yrkandena 1 och 2,

2011/12:Sk320 av Ulf Nilsson m.fl. (FP) yrkandena 1 och 2 samt

2011/12:U307 av Leif Jakobsson m.fl. (S) yrkande 3.

Ställningstagande

Öresundsbron är symbolen för Öresundsregionen som tillväxtregion. Arbetspendling och gränshandel innebär att Öresundsregionen är en motor i såväl svensk som dansk ekonomi. För de som bor i Skåne är det lika naturligt att arbeta i Danmark som i Sverige. Mer än 20 000 personer arbetspendlar dagligen över sundet, och andelen ökar för varje år.

Möjligheterna att arbeta, bo och leva på bägge sidorna av Öresund begränsas dock av gränshinder i form av skatteavtal och skatteregler som förhandlades fram år 2003. Det särskilda skatteavtalet mellan Sverige och Danmark innebär att skånska arbetspendlare betalar skatt i Danmark där de arbetar och att deras hemkommun går miste om betydande skatteintäkter. I övriga Norden och Europa beskattas pendlarna i landet där de bor.

De svenska pendlarna har bidragit med en ökning av den danska tillväxten med 39 miljarder kronor sedan bron öppnades samtidigt som den svenska staten har kunnat spara 1,5 miljarder kronor i a-kasseersättningar som inte har behövt betalas ut. Däremot, oavsett det svensk-danska avtalet,

så står de skånska kommunerna som förlorare, då den danska ersättningen hamnar i den svenska statskassan i stället för i de skånska kommuner som arbetspendlarna bor i.

Regeringen bör därför få i uppdrag att göra en översyn av skattelagstiftningen och att omförhandla skatteavtalet mellan Sverige och Danmark, så att löntagare betalar skatt där de är folkbokförda och inte där de arbetar. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Med det anförda tillstyrker jag motion Sk426.

Särskilda yttranden

1. Gåvor och bidrag till ideella ändamål, punkt 8 (V)

Emma Wallrup (V) anför:

Den nuvarande lagstiftningen som infördes den 1 januari 2012 har ett smalt sätt att se på engagemang och går emot regeringens egen politik för det civila samhället. Den avdragsrätt som nu finns innebär krasst att man vill ha fler stadsmissioner och kvinnojourer, inte organisationer som arbetar mot missbruk eller för jämställdhet. Hjälpverksamhet vid naturkatastrofer ska premieras, men inte ett långsiktigt arbete för en bättre miljö. Om Sverige ska ha en avdragsrätt för gåvor till ideella organisationer ska den gälla alla ideella organisationer, stiftelser och trossamfund som har allmännyttiga ändamål. Då kan civilsamhället fortsätta att utvecklas på sina egna villkor, vilket är viktigt för dess oberoende. Medlemskapet är basen i de allra flesta organisationer. Genom medlemskapet och organiseringen främjas demokratin och mötet mellan människor. Att främja människors engagemang som givare i stället för som medlemmar är en onödig och ineffektiv styrning av organisationerna. Därigenom bör också medlemsavgifterna vara avdragsgilla.

Regeringen bör få i uppdrag att återkomma till riksdagen med förslag som innebär en bredare syn på avdragsrätt i enlighet med vad som anförts ovan.

2. HUS-avdrag, punkt 10 (S)

Leif Jakobsson (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Anders Karlsson (S), Peter Persson (S) och Patrik Björck (S) anför:

Vi vill ge systemet med HUS-avdrag en väsentligt bättre fördelningspolitisk profil. Privata fastighetsägare som har hyresfastigheter har i dag inte rätt till ROT-avdrag, vilket bidrar till en skev satsning beroende på vilken upplåtelseform lägenheterna har.

När det gäller skattereduktion för ROT-arbeten anser vi att det bör utvidgas till att även omfatta ägare av hyresfastigheter. Många av landets drygt 1,3 miljoner lägenheter är i stort behov av renovering och upprustning, inte minst gäller det för det s.k. miljonprogrammets bostadsbestånd. Att göra en satsning kopplad till energi och klimat inom allmännyttan skulle göra att arbetet med energieffektiviseringen går fortare för svensk del. En grön omställning krävs, inte minst på bostadsmarknaden. Sverige bör gå i tåten för den gröna omställningen genom att både kortsiktigt och långsiktigt ställa om bestånden av hyresrätter till klimatsmart boende.

3. HUS-avdrag, punkt 10 (V)

Emma Wallrup (V) anför:

Skattereduktion för utgifter för hushållsnära tjänster är en del i den orättvisa skattepolitik som förs av regeringen. Vänsterpartiet anser nu, liksom tidigare, att möjligheten till skattereduktion ska avskaffas. Systemet gynnar personer med höga inkomster och innebär i realiteten att gemensamma resurser används för att ge skattefavörer åt högavlönade. RUT-avdraget används i första hand av höginkomsttagare och är dessutom ett slag i luften i strävandena att skapa jämställdhet mellan kvinnor och män. När det gäller dagens ROT-avdrag, som enbart riktar sig till villaägare och bostadsrättsinnehavare, bör detta avdrag slopas och ersättas med ett upprustningsstöd för flerfamiljshus. Villaägare som genomför energieffektiviseringsåtgärder ska även fortsättningsvis kunna få avdrag för dessa åtgärder.

Skattereduktionen för hushållsnära tjänster har inte lett till den sysselsättningsökning som regeringen förutspått. De effekter av avdragssystemet som hittills framkommit ger oss inga skäl att ändra vår uppfattning i denna fråga. Detta är en fördelningspolitik som vi inte kan ställa oss bakom. Jag finner det dock rimligt att ställa mig bakom motion Sk216 med förslag om att begränsa dagens system vad gäller skattereduktion för arbeten utförda utomlands.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2011

2011/12:Sk201 av Caroline Szyber (KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av möjligheterna för arbetsgivare att tillhandahålla tjänstecyklor till sina medarbetare.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över reglerna kring friskvårdsreformer så att cykel inte likställs med ”andra dyrare träningsredskap”.

2011/12:Sk203 av Arhe Hamednaca (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Eritrea snarast bör framförhandlas.

2011/12:Sk214 av Leif Pettersson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ROT-avdrag riktat till allmänna samlingslokaler.

2011/12:Sk216 av Bo Bernhardsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lagstiftningen bör förändras så att skattereduktion för hushållsarbete, renovering och om- och tillbyggnad, s.k. RUT- och ROT-bidrag, enbart utgår för arbeten som utförs i Sverige.

2011/12:Sk218 av Johan Linander (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att begränsningarna avseende förmånstagare till pensionsförsäkringar bör tas bort.

2011/12:Sk219 av Tomas Eneroth m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga ROT-avdrag för Folkets Hus och bygdegårdar.

2011/12:Sk225 av Christer Akej (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Sveriges skatteavtal med Danmark.

2011/12:Sk226 av Anders Sellström (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att höja fribeloppet för bärplockning.

2011/12:Sk227 av Anders Sellström (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utförsäkning ska inkluderas i begreppet skattefri friskvårdspeng.

2011/12:Sk232 av Margareta Cederfelt (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa värmskatten.

2011/12:Sk235 av Susanne Eberstein och Ingemar Nilsson (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om beskattningen av pensionärer.

2011/12:Sk236 av Ingemar Nilsson och Susanne Eberstein (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av avdrag för medlemskap i en intresseförening.

2011/12:Sk244 av Eliza Roszkowska Öberg (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa skattereduktion för trädfällning, markarbeten m.m. inom ramen för ROT-avdraget.

2011/12:Sk245 av Eliza Roszkowska Öberg (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa skattereduktion för RIT-tjänster.

2011/12:Sk247 av Jan Ertsborn (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att omkostnadsersättningar från kommuner, landsting, regioner och staten ska göras skattefria.

2011/12:Sk250 av Anders Karlsson och Peter Persson (båda S):

1. Riksdagen beslutar att 3 § lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete ska ha följande lydelse: "Med bostad avses i denna lag utrymme som med nyttjanderätt eller äganderätt helt eller till väsentlig del används för boende i Sverige. Till bostaden räknas biutrymme som garage, förråd och tvättstuga."

2. Riksdagen beslutar att 67 kap. 15 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska ha följande lydelse: "För rätt till skattereduktion krävs att det utförda hushållsarbetet är hänförligt till den som begär skattereduktion eller dennes förälders hushåll samt att arbetet utförs i Sverige. Hus-hållsarbetet får inte utföras av den som begär skatte-reduktion eller av en närstående till denne."
3. Riksdagen beslutar att 67 kap. 17 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska upphöra att gälla.

2011/12:Sk253 av Kerstin Haglö m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om pensionärsskatten.

2011/12:Sk257 av Andreas Carlson och Lars-Axel Nordell (båda KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att införa ett skatteavdrag för it-tjänster.

2011/12:Sk258 av Caroline Szyber (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att se över förutsättningarna för att sänka inkomstskatten för löntagare och pensionärer, höja brytpunkten för statlig inkomstskatt och slopa värnskatten.

2011/12:Sk259 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra en översyn av jobbskatteavdragets effekter på uttag av föräldrapenning och om det finns någon köns-skillnad.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att säkerställa att skattesystemet inte diskri-minerar föräldralediga med föräldrapenning.

2011/12:Sk261 av Anders Flanking och Ola Johansson (båda C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att pröva möjligheten att utvidga det nuvarande ROT-avdra-get så att byggnader som är kulturellt värdefulla kan omfattas även om de inte används för bostadsändamål.

2011/12:Sk267 av Anna Steele (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att ROT-avdrag även ska gälla konstnärer.

2011/12:Sk270 av Hans Backman m.fl. (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av beskattningen av personaloptioner.

2011/12:Sk271 av Hans Backman och Maria Lundqvist-Brömster (båda FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att inräkna transporter till och från barnomsorgen i den sträcka som man kan göra reseavdrag för.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att reseavdraget bör räknas upp när bensinpriset stiger.

2011/12:Sk272 av Hans Backman (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att domare och funktionärer i skatterättslig mening borde anses ha hemmet som tjänstgöringsställe.

2011/12:Sk273 av Hans Backman (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att reglerna för HUS-avdragets ROT-tjänster skulle kunna utvecklas.

2011/12:Sk274 av Göran Montan (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över avdragsrätten för sponsring av kultur och idrott.

2011/12:Sk275 av Anders Hansson och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förändring av villkoren för friskvårdsförmånen.

2011/12:Sk278 av Tina Acketoft (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning med uppgift att se över möjligheterna att utfärda ett utvidgat ROT-avdrag per fastighet.

2011/12:Sk281 av Katarina Brännström (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra en översyn vad gäller möjligheterna att införa ett RIT-avdrag, ett skatteavdrag för it-tjänster enligt samma modell som RUT- och ROT-avdragen.

2011/12:Sk283 av Gustav Nilsson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att ytterligare öka informationsinsatserna för att säkerställa att fler människor får vetskap om jobbskatteformen och dess innebörd.

2011/12:Sk286 av Caroline Szyber (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda avdrag för flyttkostnader.

2011/12:Sk291 av Lars Ohly m.fl. (V):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en parlamentarisk utredning för att se över det svenska skattesystemet.

2011/12:Sk292 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ROT-avdrag för fönsterreovering.

2011/12:Sk296 av Michael Svensson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om äldreomsorgens framtida finansiering.

2011/12:Sk297 av Maria Ferm och Ulf Holm (båda MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att initiera en omförhandling av skatteavtalet mellan Sverige och Danmark.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en kompensation till de kommuner som har en hög andel gränsgångare.

2011/12:Sk298 av Stina Bergström m.fl. (MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda ett nytt reseavdrag som inte missgynnar de som reser med kollektivtrafik eller cykel med syfte att införas under mandatperioden.

2011/12:Sk299 av Irene Oskarsson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att inkludera ytterligare tjänster i HUS-avdraget.

2011/12:Sk303 av Matilda Ernkrans och Louise Malmström (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten till ett färdsätsneutralt reseavdrag.

2011/12:Sk309 av Ann-Christin Ahlberg (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av skattereduktion eller skatteavdrag för medlemskap i a-kassan.

2011/12:Sk313 av Hans Hoff och Adnan Dibrani (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den nödvändiga klimatomställningen och den gröna skatteväxlingen inte bör få fördelningsmässigt negativa effekter.

2011/12:Sk314 av Katarina Köhler (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att successivt sluta skatteflyktan så att pension och lön blir beskattade lika.

2011/12:Sk316 av Anne Marie Brodén och Pia Hallström (båda M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa ett skatteavdrag för välbeprövade alternativa metoder inom sjukvården (BOT-avdrag).
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en försöksverksamhet med BOT-avdrag i ett eller flera län.

2011/12:Sk320 av Ulf Nilsson m.fl. (FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att omförhandla skatteavtalet mellan Sverige och Danmark.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fördela överförd skattekompensation direkt till skånska kommuner.

2011/12:Sk321 av Magdalena Andersson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utvidgning av hushållsnära tjänster.

2011/12:Sk323 av Lars Elinderson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om reglerna för närstående i lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete.

2011/12:Sk324 av Lars Elinderson och Ann-Britt Åsebol (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att bredda ROT-avdraget till att omfatta den ideella sektorn.

2011/12:Sk325 av Lars Elinderson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av reglerna för skatt på pensionssparande m.m.

2011/12:Sk326 av Lars Elinderson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att bredda avdraget för hushållsnära tjänster.

2011/12:Sk327 av Nina Lundström (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att se över lagstiftningen i syfte att införa avdragsrätt för folkhälsoaktiviteter och folkhälsoinsatser.

2011/12:Sk328 av Nina Lundström (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa individuella kompetenskonton.

2011/12:Sk329 av Johan Löfstrand m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att med hänsyn till bl.a. jobbkrisen utvidga ROT-avdraget till att omfatta även kulturbyggnader och viss offentlig verksamhet, exempelvis skollokaler.

2011/12:Sk334 av Helena Bouveng (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta ridsport ingå i friskvård.

2011/12:Sk335 av Helena Bouveng (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om golf som friskvård.

2011/12:Sk338 av Åsa Coenraads (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utvidga friskvårdsavdraget till att även omfatta ridsport.

2011/12:Sk348 av Désirée Pethrus och Penilla Gunther (båda KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa ett system med personliga kompetenskonton för löntagare.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa ett system med personliga kompetenskonton för företagare.

2011/12:Sk351 av Christer Adelsbo (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att skapa mer likvärdiga förutsättningar för den svenska idrotten jämfört med idrotten i övriga nordiska länder.

2011/12:Sk354 av Marie Nordén m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skattebestämmelser för frivilliga samhällsarbetare.

2011/12:Sk356 av Tomas Tobé (M):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om statliga skatter.

2011/12:Sk361 av Jennie Nilsson m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en bred, parlamentarisk skatteutredning.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av progressivitet i skattesystemet.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om nedsättning av förmånsvärdet för etanol-drivna fordon.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att möjligheten av ett fordons- eller färdsätsneutralt reseavdrag ses över.

2011/12:Sk362 av Emma Carlsson Löfdahl (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att ge fastighetsägare skatteavdrag om de hyr ut bostäder med varmhyra.

2011/12:Sk364 av Yvonne Andersson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förutsättningarna för ett BOT-avdrag bör utredas.

2011/12:Sk365 av Walburga Habsburg Douglas och Elisabeth Svantesson (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utvidgad möjlighet till avdrag för hushållsnära tjänster.

2011/12:Sk370 av Lotta Finstorp och Edward Riedl (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avdrag för ridning som friskvård.

2011/12:Sk371 av Lotta Finstorp och Lotta Olsson (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om RIT-avdrag.

2011/12:Sk372 av Susanna Haby (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att möjliggöra friskvårdsbidrag även för ridning och golf.

2011/12:Sk373 av Lennart Axelsson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om det orättvisa i att pensionärer och löntagare betalar olika skatt på lika inkomst.

2011/12:Sk374 av Carina Adolfsson Elgestam m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa ett ROT-avdrag för hyresrätter.

2011/12:Sk378 av Lars-Axel Nordell (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utöka möjligheten till avdragsgill friskvård.

2011/12:Sk381 av Mikael Oscarsson och Andreas Carlson (båda KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda hur reformen med avdragsrätt för gåvor till ideell hjälpverksamhet kan utvecklas i syfte att stärka det civila samhället och dess arbetsmarknad.

2011/12:Sk382 av Tuve Skånberg (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om begränsningar för förmånstagare till pensionsförsäkringar.

2011/12:Sk385 av Cecilia Widegren (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om personligt avdrag för friskvård.

2011/12:Sk388 av Isabella Jernbeck m.fl. (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om värnskatten.

2011/12:Sk389 av Karin Nilsson och Per-Ingvar Johnsson (båda C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda frågan om att stegvis sänka den statliga inkomstskatten för att premiera utbildning och ansvarstagande.

2011/12:Sk397 av Jörgen Hellman och Peter Johnsson (båda S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avdragsrätt eller skatteavdrag för a-kasseavgift.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det s.k. jobbskatteavdraget mer syftar till att sänka skatter, dvs. har ideologiska motiv, än till att skapa fler arbetstillfällen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det s.k. jobbskatteavdraget leder till ökade klyftor i samhället.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att pension är uppskjuten lön och inte bidrag.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det s.k. jobbskatteavdraget diskriminerar pensionärer.

2011/12:Sk403 av Krister Hammarbergh (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör se över reglerna för friskvårdsavdrag.

2011/12:Sk406 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över skattelagstiftningen för försvarsanställda svenskar på internationella uppdrag.

2011/12:Sk411 av Sven-Olof Sällström m.fl. (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att införa ett system för frivillig sam-beskattning.

2011/12:Sk413 av Edward Riedl och Lotta Finstorp (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna till att främja användandet av cyklar för transporter till och från arbetet.

2011/12:Sk415 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson och Thomas Finnborg (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av ROT-avdraget.

2011/12:Sk416 av Hans Wallmark (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av SINK-skatten.

2011/12:Sk424 av David Lång och Mikael Jansson (båda SD):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en förmånstagare till en pensionsförsäkring i regel ska vara samma som den som är arvsberättigad till förmögenhet och annan kvarlåtenskap.

2011/12:Sk425 av Carina Herrstedt (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att pension ska beskattas på samma sätt som lön.

2011/12:Sk426 av Carina Herrstedt (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa gränsproblem i Öresundsregionen och få till stånd en omförhandling av skatteavtalet mellan Sverige och Danmark.

2011/12:Sk427 av Mikael Jansson och David Lång (båda SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda former av skattelättnader för tillfällig arbetskraft som skördar manuellt inom växtodling eller som plockar bär under perioden från midsommar till sista september.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda en höjning av grundavdraget för plockning av vilt växande bär och svamp.

2011/12:Sk428 av Siv Holma m.fl. (V):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör genomföra de åtgärder som lyfts fram för att skapa miljövänligare fordon.
Behandlas såvitt avser förmånsbeskattning.

2011/12:C317 av Caroline Szyber (KD):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utredning för att se över ett införande av avdragsgillt bosparande för unga.

2011/12:U307 av Leif Jakobsson m.fl. (S):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att snarast omförhandla skatteavtalet med Danmark.

2011/12:Kr278 av Tina Ehn m.fl. (MP):

23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en bredare syn på avdragsrätt.

2011/12:T235 av Tony Wiklander m.fl. (SD):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en ändring i det nordiska dubbelbeskattningsavtalet måste ske så att svenska sjömän inte diskrimineras.

2011/12:MJ415 av Cecilia Widegren (M):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ridning och golf som friskvårdsförmån.

2011/12:MJ469 av Tina Ehn m.fl. (MP):

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda beskattningsfrågor.